

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Spis treści

I.	Skonsolidowany bilans.....	- 2 -
II.	Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	- 3 -
III.	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	- 3 -
IV.	Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym.....	- 4 -
V.	Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych.....	- 5 -
VI.	Informacja dodatkowa.....	- 6 -
1.	Informacje o strukturze i działalności Grupy.....	- 6 -
1.1	Struktura organizacyjna Grupy Comarch.....	- 6 -
1.2	Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w 2014 roku.....	- 7 -
1.3	Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu.....	- 9 -
1.4	Struktura działania Grupy Comarch.....	- 9 -
2.	Opis stosowanych zasad rachunkowości.....	- 10 -
2.1	Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego.....	- 13 -
2.2	Rozpoznawanie przychodów i kosztów.....	- 22 -
2.3	Zarządzanie ryzykiem finansowym.....	- 23 -
2.4	Rachunkowość pochodnych instrumentów finansowych oraz działalności zabezpieczającej.....	- 24 -
2.5	Ważne oszacowania i założenia.....	- 25 -
2.6	Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSF.....	- 26 -
3.	Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	- 29 -
3.1	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2013 rok.....	- 29 -
3.2	Sprawozdawczość wg segmentów.....	- 29 -
3.3	Rzeczowe aktywa trwałe.....	- 34 -
3.4	Nieruchomości inwestycyjne.....	- 36 -
3.5	Wartość firmy.....	- 37 -
3.6	Pozostałe wartości niematerialne.....	- 39 -
3.7	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe.....	- 40 -
3.8	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.....	- 40 -
3.9	Zapasy.....	- 41 -
3.10	Kategorie i klasy instrumentów finansowych.....	- 42 -
3.11	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	- 45 -
3.12	Instrumenty pochodne i zobowiązania finansowe.....	- 45 -
3.13	Należności handlowe oraz pozostałe należności.....	- 47 -
3.14	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	- 47 -
3.15	Kapitał zakładowy.....	- 48 -
3.16	Pozostałe kapitały.....	- 53 -
3.17	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania.....	- 53 -
3.18	Kontrakty długoterminowe.....	- 55 -
3.19	Kredyty, pożyczki.....	- 56 -
3.20	Zobowiązania warunkowe.....	- 59 -
3.21	Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego.....	- 60 -
3.22	Odroczony podatek dochodowy.....	- 61 -
3.23	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia.....	- 65 -
3.24	Przychody ze sprzedaży.....	- 66 -
3.25	Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów.....	- 66 -
3.26	Pozostałe przychody operacyjne.....	- 67 -
3.27	Pozostałe koszty operacyjne.....	- 67 -
3.28	Koszty finansowe – netto.....	- 67 -
3.29	Podatek dochodowy.....	- 67 -
3.30	Zyski (straty) kursowe – netto.....	- 68 -
3.31	Zysk na akcję.....	- 68 -
3.32	Transakcje z podmiotami powiązanymi.....	- 69 -
3.33	Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących w 2014 i w 2013 roku.....	- 70 -
3.34	Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące.....	- 73 -
3.35	Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe.....	- 74 -
3.36	Zdarzenia po dacie bilansu.....	- 74 -
3.37	Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej.....	- 76 -
3.38	Zarządzanie kapitałem.....	- 77 -

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

I. Skonsolidowany bilans

	Nota	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	3.3	390 958	352 949
Nieruchomości inwestycyjne	3.4	16 119	7 876*
Wartość firmy	3.5	40 735	44 061
Pozostałe wartości niematerialne	3.6	70 317	79 720
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3.7	537	904
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	3.8	567	49
Inwestycje pozostałe		106	106
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.22	32 134	28 985
Pozostałe należności		-	1 639
		551 473	516 289
Aktywa obrotowe			
Zapasy	3.9	47 919	53 687
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.13	328 449	362 404
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		3 132	1 527
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	3.17	53 105	32 264
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3.11	-	6 685
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.12	13	1 644
Udziały i akcje		1	112
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3.14	232 463	167 689
		665 082	626 012
Aktywa razem		1 216 555	1 142 301
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki			
Kapitał zakładowy	3.15	8 125	8 051
Pozostałe kapitały	3.16	148 226	145 205
Różnice kursowe	3.29	6 917	2 670
Zysk netto za okres bieżący		67 894	25 077
Niepodzielony wynik finansowy		457 146	445 340
		688 308	626 343
Udziały mniejszości	3.15	12 385	11 368
Kapitał własny razem		700 693	637 711
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	3.18	121 593	110 751
Inne zobowiązania		83	83
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.12	1 404	-
Pozostałe zobowiązania finansowe		138	516
Rezerwa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	3.22	38 298	40 545
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.23	-	-
		161 516	151 895
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3.17	140 217	193 633
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		10 712	11 237
Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych	3.18	48 507	33 416
Kredyty i pożyczki	3.19	20 522	20 700
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.12	1 369	-
Pozostałe zobowiązania finansowe		380	409
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.23	132 639	93 300
		354 346	352 695
Zobowiązania razem		515 862	504 590
Razem kapitał własny i zobowiązania		1 216 555	1 142 301

*W związku ze zmianą sposobu wykorzystania nieruchomości, dla celów porównawczych dokonano zmian prezentacyjnych na dzień 31.12.2013 r.

II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Przychody ze sprzedaży	3.24	1 038 351	938 976
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	3.25	(730 975)	(729 103)
Zysk brutto		307 376	209 873
Pozostałe przychody operacyjne	3.26	8 774	11 710
Koszty sprzedaży i marketingu		(111 386)	(98 932)
Koszty ogólnego zarządu		(75 519)	(72 083)
Pozostałe koszty operacyjne	3.27	(30 716)	(16 122)
Zysk operacyjny		98 529	34 446
Przychody/(Koszty) finansowe – netto	3.28	(4 959)	2 316
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	3.8	(993)	(38)
Zysk przed opodatkowaniem		92 577	36 724
Podatek dochodowy	3.29	(23 681)	(13 470)
Zysk netto za okres		68 896	23 254
W tym:			
Zysk (strata) netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		67 894	25 077
Zysk (strata) netto przypadający udziałom niedającym kontroli	3.16	1 002	(1 823)
		68 896	23 254
Zysk (strata) na akcję przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej za okres (wyrażony w zł na jedną akcję)			
– podstawowy	3.31	8,37	3,11
– rozwodniony		8,37	3,09

III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Zysk netto za okres	68 896	23 254
Pozostałe dochody całkowite	4 262	
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	4 262	(424)
Razem pozostałe dochody całkowite	4 262	(424)
Suma dochodów całkowitych za okres	73 158	22 830
przypadających akcjonariuszom jednostki dominującej	72 141	24 657
przypadających udziałom niedającym kontroli	1 017	(1 827)

Pozostałe dochody całkowite obejmują pozycje, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej					Kapitały przypadające udziałom nieudającym kontrola	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe	Zysk netto za okres bieżący	Niepodzielony wynik finansowy		
Stan na 1 stycznia 2013 r.	8 051	142 332	3 090	40 660	427 490	3 319	624 942
Przeniesienie wyniku za rok 2012	-	-	-	(40 660)	40 660	-	-
Dywidenda wypłacona	-	-	-	-	(13 103)	-	(13 103)
Kapitały z przejęcia udziałów	-	-	-	-	-	169	169
Zmiana struktury własnościowej	-	-	-	-	(9 707)	9 707	-
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	2 873	-	-	-	-	2 873
Różnice kursowe ⁽¹⁾	-	-	(420)	-	-	(4)	(424)
Zysk/(strata) za okres ⁽²⁾	-	-	-	25 077	-	(1 823)	23 254
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	(420)	25 077	-	(1 827)	22 830
Stan na 31 grudnia 2013 r.	8 051	145 205	2 670	25 077	445 340	11 368	637 711
Stan na 1 stycznia 2014 r.	8 051	145 205	2 670	25 077	445 340	11 368	637 711
Przeniesienie wyniku za rok 2013	-	-	-	(25 077)	25 077	-	-
Podwyższenie kapitału zakładowego	74	-	-	-	-	-	74
Dywidenda wypłacona	-	-	-	-	(12 188)	(1 083)	(13 271)
Wynik jednostek zależnych przeznaczony dla komplementariuszy spoza Grupy	-	-	-	-	(1 083)	1 083	-
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	3 021	-	-	-	-	3 021
Różnice kursowe ⁽¹⁾	-	-	4 247	-	-	15	4 262
Zysk/(strata) za okres ⁽²⁾	-	-	-	67 894	-	1 002	68 896
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	4 247	67 894	-	1 017	73 158
Stan na 31 grudnia 2014 r.	8 125	148 226	6 917	67 894	457 146	12 385	700 693

Dywidenda w łącznej kwocie 13 271 tys. zł obejmuje dywidendę w kwocie 12 188 tys. zł wypłaconą przez jednostkę dominującą dla jej akcjonariuszy zgodnie z ustalonym terminem, tj. w dniu 18 sierpnia 2014 r. Pozostałe dywidendy zostały wypłacone w dniu 1 lipca 2014 r. i dotyczyły wypłat dokonywanych przez: Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A w kwocie 335 tys. zł; Bonus Management Sp. z o.o. SK-A w kwocie 383 tys. zł; Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A w kwocie 365 tys. zł.

Jeżeli zostaną podjęte uchwały o wypłacie dywidendy dla komplementariuszy spoza Grupy to wartość kapitału własnego może ulec zmniejszeniu o kwotę 148 tys. zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	68 896	23 254
Korekty razem	112 475	91 670
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	993	38
Amortyzacja	54 380	64 495
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	2 470	(2 240)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 766	2 255
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	5 766	682
Zmiana stanu zapasów	7 355	9 837
Zmiana stanu należności	42 516	20 579
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(5 792)	(5 366)
Inne korekty	3 021	1 390
Zysk netto pomniejszony o korekty razem	181 371	114 924
Zapłacony podatek dochodowy	(23 984)	(10 476)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	157 387	104 448
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(73 769)	(40 018)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	544	1 340
Nabycie wartości niematerialnych	(11 953)	(14 797)
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych	14	26
Nabycie dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	(152)	(6 523)
Wpływy ze sprzedaży dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	6 849	-
Udzielone pożyczki długoterminowe	(11 462)	(9 013)
Splacone pożyczki długoterminowe	15 480	2 498
Odsetki	1 190	1 962
Inne wpływy z aktywów finansowych	393	1 530
Wydatki na inwestycje w nieruchomości	(6 171)	(19)
Inne wpływy inwestycyjne	-	563
Inne wydatki inwestycyjne	-	(1 021)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(79 037)	(63 472)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpłata z tytułu emisji kapitału	74	-
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	68 123	75 955
Splata kredytów i pożyczek	(64 045)	(72 688)
		-
Odsetki	(2 954)	(3 998)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(13 271)	(12 077)
Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tyt. podziału zysku	(693)	(1 026)
Płatności zobowiązań z tyt. umów leasingu finansowego	-	(139)
Inne wpływy finansowe	556	215
Inne wydatki finansowe	(968)	(180)
Środki pieniężne netto (wykorzystane w)/pochodzące z działalności finansowej	(13 178)	(13 938)
Zmiana środków pieniężnych netto	65 172	27 038
Środki pieniężne na początek okresu	167 640	142 269
Dodatnie (ujemne) różnice kursowe w środkach pieniężnych	(376)	(1 667)
Środki pieniężne na koniec okresu	232 436	167 640
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	6 526	2 041

VI. Informacja dodatkowa

1. Informacje o strukturze i działalności Grupy

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Spółka Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A („Spółka”), jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla Comarch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka Comarch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiąganych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki Comarch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

1.1 Struktura organizacyjna Grupy Comarch

W dniu 31 grudnia 2014 r. w skład Grupy Comarch wchodziły następujące podmioty (w nawiasach udział głosów przypadający na Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej):

- Comarch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce,
- Comarch AG z siedzibą w Dreźnie w Niemczech (100%),
 - Comarch Sistemas LTDA z siedzibą w Sao Paulo w Brazylii (80% zależna od Comarch AG, 20% zależna od Comarch Software und Beratung AG),
 - Comarch Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium w Niemczech (100% zależna od Comarch AG*),
 - Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Innsbruck w Austrii (100% zależna od Comarch Software und Beratung AG),
- Comarch S.A.S. z siedzibą w Lezennes we Francji (100%),
 - Comarch R&D S.à r.l. z siedzibą w Montbonnot-Saint-Martin we Francji (70% zależna od Comarch SAS, 30% zależna od Comarch S.A.),
- Comarch Luxembourg S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu w Luksemburgu (100%)
- Comarch, Inc. z siedzibą w Rosemont w Stanach Zjednoczonych Ameryki (100%),
 - Comarch Panama, Inc. z siedzibą w Panamie w Panamie (100% zależna od Comarch, Inc.),
- Comarch Canada, Corp. z siedzibą w New Brunswick w Kanadzie (100%),
- Comarch Middle East FZ-LLC z siedzibą w Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (100%),
- Comarch LLC z siedzibą w Kijowie na Ukrainie (100%),
- OOO Comarch z siedzibą w Moskwie w Rosji (100%),
- Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. z siedzibą w Szanghaju w Chinach (100%),
- Comarch Oy z siedzibą w Espoo w Finlandii (100%),
- Comarch UK Ltd. z siedzibą w Londynie w Wielkiej Brytanii (100%),
- Comarch Chile SpA z siedzibą w Santiago w Chile (100%),
- Comarch Software Spain S.L.U. z siedzibą w Madrycie w Hiszpanii (100%),
- Comarch Yazilim A.S. z siedzibą w Stambule w Turcji (100%),
- Comarch s.r.o. z siedzibą w Bratysławie na Słowacji (100%),
- Comarch Technologies sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100%),
- CA Consulting S.A. z siedzibą w Warszawie w Polsce (100%),
- Comarch Management sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100%),
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie w Polsce („CCF FIZ”) (Comarch S.A. posiada 100% wyemitowanych certyfikatów inwestycyjnych),
 - Comarch Management sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (21,49% głosów przypada na CCF FIZ; 78,51% głosów przypada na Comarch S.A.; z akcji nabytych przez Comarch Management sp. z o.o. SK-A celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu),
 - Bonus Management sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
 - „Bonus MANAGEMENT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”

Cracovia Park SK-A (66,67% głosów przypada na Bonus Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SK-A; 33,33% głosów przypada na MKS Cracovia SSA),

- Bonus Development sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
 - Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
 - Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
 - iMed24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
 - Comarch Polska S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
 - iReward24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
 - Infrastruktura24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
 - iComarch24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
 - CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
 - ESAProjekt sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach w Polsce (100% głosów przypada na CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A),
 - Comarch Swiss AG z siedzibą w Luzern w Szwajcarii (100% głosów przypada na CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A),
 - CAMS AG z siedzibą w Luzern w Szwajcarii (51% głosów przypada na CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A),
- Opso sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100%),
- MKS Cracovia SSA z siedzibą w Krakowie w Polsce (66,11%).

(*) w tym 2,68% akcji CSuB AG pożyczonych od podmiotu spoza Grupy Comarch

Na dzień 31 grudnia 2014 r. jednostkami stowarzyszonymi z jednostką dominującą są:

- SolInteractive S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (16,10% głosów przypada na CCF FIZ, 11,27% głosów przypada na Bonus Management sp. z o.o. Activia SK-A),
- Volatech Capital Advisors S.A. (aktualnie Metrum Capital S.A.) (15,79% głosów przypada na Comarch S.A., 31,58% głosów przypada na CAMS AG).

Spółki stowarzyszone nie są konsolidowane. Udziały w nich są wyceniane metodą praw własności.

1.2 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w 2014 roku

W I kwartale 2014 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego w SolInteractive S.A. W rezultacie Bonus Management sp. z o.o. Activia SK-A dysponuje 11,27% a CCF FIZ 16,10% głosów na WZA spółki a w kapitale spółki odpowiednio 17,70% i 25,28%.

W dniu 7 stycznia 2014 r. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki MKS Cracovia SSA z 19 560 100,00 zł do 21 840 100,00 zł (raport bieżący nr 4/2014 z dnia 28 stycznia 2014 r.).

W dniu 24 stycznia 2014 r. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki iMed24 S.A. z kwoty 2 450 000,00 PLN do kwoty 2 850 000,00 PLN.

W dniu 17 lutego 2014 r. NWZ iMed24 S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego do kwoty 3 250 000 PLN. W dniu 7 maja 2014 r. zostało wpisane do właściwego rejestru podwyższenie kapitału zakładowego spółki iMed24 S.A. do kwoty 3 250 000 PLN. W dniu 5 czerwca 2014 r. NWZ iMed24 S.A. dokonało zmiany statutu spółki oraz splitu akcji w stosunku 1:100. Wskutek niniejszej zmiany kapitał zakładowy spółki dzieli się na 3 250 000

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

akcji po 1 PLN każda. Niniejsza zmiana została wpisana do KRS w dniu 27 czerwca 2014 r.

Aktem notarialnym z dnia 6 lutego 2014 r. została zawiązana spółka akcyjna Volatech Capital Advisors S.A., w której Comarch S.A. objął 21,43% kapitału zakładowego (15,79% w głosach na WZA spółki) a spółka CAMS AG objęła 42,86% kapitału zakładowego (31,58% w głosach na WZA spółki). Spółka została zarejestrowana postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 19 marca 2014 r.

Z datą 17 lutego 2014 roku została zawarta umowa nabycia 15 943 akcji własnych przez Comarch Management sp. z o.o. SK-A od CCF FIZ w celu ich umorzenia. Cena nabycia w wysokości 3 999 939,27 zł została w całości opłacona.

Aktem notarialnym z dnia 25 marca 2014 r. została zawiązana spółka komandytowo-akcyjna „Bonus MANAGEMENT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Cracovia Park spółka komandytowo-akcyjna, w której Bonus Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SK-A objęła 50% kapitału zakładowego (66,67% w głosach na WZA spółki) a spółka MKS Cracovia SSA objęła 50% kapitału zakładowego (33,33% w głosach na WZA spółki). W dniu 17 kwietnia 2014 r. spółka została wpisana do właściwego rejestru.

W dniu 11 czerwca 2014 r. WZA spółki Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego z kwoty 91 863 PLN do kwoty 101 263 PLN. W dniu 26 listopada 2014 r. zostało wpisane do właściwego rejestru podwyższenie kapitału zakładowego spółki do kwoty 101 263 PLN.

W dniu 11 czerwca 2014 r. WZA spółki Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego z kwoty 1 542 700 PLN do kwoty 1 555 200 PLN. W dniu 22 października 2014 r. zostało wpisane do właściwego rejestru podwyższenie kapitału zakładowego spółki do kwoty 1 555 200 PLN.

W dniu 11 czerwca 2014 r. WZA spółki Bonus Management Sp. z o.o. SK-A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego z kwoty 2 865 101 PLN do kwoty 2 879 401 PLN. W dniu 17 października 2014 r. zostało wpisane do właściwego rejestru podwyższenie kapitału zakładowego spółki do kwoty 2 879 401 PLN.

W dniu 13 czerwca 2014 r. WZA spółki Comarch Management Sp. z o.o. SK-A podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego z kwoty 90 110 PLN do kwoty 140 110 PLN. W dniu 10 lipca 2014 r. zostało wpisane do właściwego rejestru podwyższenie kapitału zakładowego spółki Comarch Management Sp. z o.o. SK-A do kwoty 140 110 PLN. W dniu 5 sierpnia 2014 r. NWZ iMed24 S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 3 250 000 PLN do kwoty 3 950 000 PLN, tj. o kwotę 700 000 PLN poprzez emisję 700 000 nowych akcji serii K. Niniejsza zmiana została wpisana do właściwego rejestru w dniu 9 września 2014 roku.

Z dniem 30 czerwca 2014 r. spółka Comarch Vietnam Company Limited została rozwiązana.

W dniu 3 lipca 2014 r. dokonano obniżenia kapitału zakładowego spółki Comarch S.A.S. do zera w celu pokrycia strat z lat ubiegłych i jednocześnie podwyższono kapitał zakładowy do 2 500 000 EUR.

W dniu 2 września 2014 została podpisana umowa nabycia udziałów w spółce brazylijskiej. Spółka Comarch AG nabyła 800 udziałów za 800 BRL i jest w posiadaniu 80% udziałów, spółka Comarch SuB AG nabyła 200 udziałów za 200 BRL i jest w posiadaniu 20% udziałów. Obecna nazwa spółki to Comarch Sistemas LTDA. Spółka obecnie nie prowadzi działalności.

W dniu 13 października 2014 roku został zgłoszony do Sądu Rejonowego Katowice - Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy KRS plan połączenia ESAPROJEKT sp. z o.o. z iMed24 S.A.

W dniu 17 października została zarejestrowana zmiana nazwy firmy z Southforge sp. z o.o. na Comarch Technologies sp. z o.o.

W dniu 20 października 2014 została zarejestrowana zmiana siedziby spółki ESAProjekt sp. z o.o. Aktualna siedziba spółki znajduje się w Katowicach (poprzednio w Chorzowie).

W dniu 11 listopada 2014 r. została zarejestrowana w Madrycie w Hiszpanii spółka Comarch Software Spain S.L.U.

W dniu 18 grudnia 2014 r. została zarejestrowana spółka Comarch Yazilim A.S. w Stambule w Turcji.

1.3 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu

W dniu 8 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie XI Wydział Gospodarczy KRS wydał postanowienie o wyznaczeniu biegłego do zbadania planu połączenia ESAPROJEKT sp. z o.o. z iMed24 S.A., które zostało następnie sprostowane postanowieniem z dnia 20 stycznia 2015 r.

W dniu 19 stycznia 2015 r. została wpisana do rejestru zmiana nazwy spółki Volatech Capital Advisors S.A. na Metrum Capital S.A.

W dniu 5 lutego 2015 roku została zarejestrowana spółka Comarch SRL w Mediolanie we Włoszech.

W dniu 2 kwietnia 2015 roku została zarejestrowana spółka Comarch Malaysia SDN. BHD. w Petaling Jaya w Malezji.

W dniu 16 kwietnia 2015 r. została zarejestrowana spółka Comarch Escape Connecté Inc. (Comarch Smart City) z siedzibą w Montrealu w Kanadzie.

1.4 Struktura działania Grupy Comarch

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca:

- jednostka dominująca Comarch S.A. pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je,
- spółki Comarch AG, Comarch S.A.S., Comarch R&D S.à r.l., Comarch Luxembourg S.à r.l., Comarch Inc., Comarch Panama Inc., Comarch Canada, Corp., Comarch Middle East FZ-LLC, Comarch LLC, OOO Comarch, Comarch Technologies Oy, Comarch UK Ltd., Comarch Chile SpA i Comarch Sistemas LTDA pozyskują kontrakty informatyczne na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części,
- spółki Comarch Software Spain S.L.U. i Comarch Yazilim A.S. nie prowadziły działalności operacyjnej w 2014 roku,
- Spółka Comarch Software und Beratung AG jest znaczącym na rynku niemieckim producentem oprogramowania ERP oraz integratorem systemów informatycznych. Comarch Solutions GmbH prowadzi działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki Comarch Software und Beratung AG,
- Comarch Swiss AG zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem rozwiązań informatycznych Comarch (zwłaszcza w obszarach ERP i ECM) na rynku szwajcarskim,
- Comarch Polska S.A. pozyskuje kontrakty informatyczne na rynku krajowym i realizuje je w całości lub w części,
- Comarch Technologies sp. z o.o. odpowiada za rozwój technologii związanych z projektowaniem i produkcją urządzeń elektronicznych oraz związanego z nimi oprogramowania,
- CA Consulting S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby krajowych spółek Grupy, a także na świadczeniu usług informatycznych i consultingowych na rzecz Comarch S.A. oraz klientów spoza Grupy Comarch,
- ESAProjekt sp. z o.o. jest jednym z czołowych polskich producentów i dostawców kompleksowych rozwiązań informatycznych dla sektora medycznego,
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty prowadzi działalność inwestycyjną (poprzez swoje spółki zależne) w zakresie nowych technologii i usług, a także działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym,
- Comarch Management sp. z o.o., Comarch Management sp. z o.o. SK-A, CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A, CAMS AG, Bonus Management sp. z o.o. SK-A oraz Bonus

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Management sp. z o.o. II Activia SK-A prowadzą działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką,

- przedmiotem działalności Bonus Development sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A jest działalność developerska oraz inwestycyjna na rynku nieruchomości,
- iMed24 S.A. wytwarza i sprzedaje oprogramowanie związane z medycyną, urządzenia medyczne oraz świadczy usługi medyczne i diagnostyczne,
- iReward24 S.A. prowadzi działalność polegającą na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania lojalnościowego dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw
- Infrastruktura24 S.A. prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług data center oraz outsourcingu usług informatycznych,
- iComarch24 S.A. prowadzi projekty informatyczne z zakresu e-księgowości oraz handlu elektronicznego, świadczy również usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch,
- MKS Cracovia SSA jest sportową spółką akcyjną,
- „Bonus MANAGEMENT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Cracovia Park SK-A prowadzi działalność inwestycyjną w zakresie sportu,
- Opso sp. z o.o. prowadzi działalność gastronomiczną,
- Comarch Co. Ltd (Wietnam) została zlikwidowana. Spółki Comarch s.r.o. i Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. nie prowadzą obecnie działalności operacyjnej.

2. Opis stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 12 miesięcy 2014 roku zostało przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz interpretacjami opublikowanymi przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem tych pozycji, które zgodnie z niniejszymi zasadami są wyceniane w inny sposób.

Sporządzenie sprawozdania wg MSSF wymaga dokonania szeregu szacunków i zastosowania własnego osądu. W nocy 2.5 zostały zaprezentowane te obszary sprawozdania finansowego, które wymagają znaczących szacunków lub w stosunku do których wymagana jest znacząca doza osądu.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Comarch w dającej się przewidzieć przyszłości. Według Zarządu Spółki nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

Grupa Comarch sporządza rachunek zysków i strat w wersji kalkulacyjnej, natomiast rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2014 roku obejmuje sprawozdania następujących spółek:

	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym
Comarch S.A.	jednostka dominująca	pełna	
Comarch AG	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Sistemas LTDA	jednostka zależna	pełna	80% w posiadaniu Comarch AG, 20% w posiadaniu Comarch Software und Beratung AG)
Comarch Software und Beratung AG	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu Comarch AG *)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Comarch Solutions GmbH	jednostka zależna	pełna	100% zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch S.A.S.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch R&D S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	30%, 70% w posiadaniu Comarch S.A.S.
Comarch Luxembourg S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Inc.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Panama Inc.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu Comarch Inc.
Comarch Canada, Corp.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Middle East FZ- LLC	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch LLC	jednostka zależna	pełna	100%
OOO Comarch	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Co., Ltd. (Wietnam)**	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Oy	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch UK Ltd.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Chile SpA	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Software Spain S.L.U.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Yazilim A.S.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch s.r.o.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Technologies sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100%
CA Consulting S.A.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Management sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	jednostka zależna	pełna	100% ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych
Comarch Management sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	13,67% w posiadaniu CCF FIZ, 49,94% w posiadaniu Comarch S.A., 36,39% akcji nabytych w celu umorzenia przez Comarch Management sp. z o.o. SK-A
Bonus Management sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Bonus Development sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
iMed24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Polska S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
iReward24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Infrastruktura24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
iComarch24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
ESAProjekt sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
Comarch Swiss AG	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
CAMS AG	jednostka zależna	pełna	51% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
Bonus MANAGEMENT Sp. z o.o. Cracovia Park SK-A	jednostka zależna	pełna	50% w posiadaniu Bonus Management Sp. z o.o. SK-A, 50% w posiadaniu MKS Cracovia SSA
Opso sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100%
MKS Cracovia SSA	jednostka zależna	pełna	66,11%

(*) w tym 2,68% akcji CSuB AG pożyczonych od podmiotu spoza Grupy Comarch

(**) konsolidowana w okresie 1.01.2014-30.06.2014

2.1 Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego

2.1.1 Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Grupa Kapitałowa Comarch prowadzi sprawozdawczość według segmentów zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Segmenty operacyjne zostały określone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej podlegających okresowym przeglądom dokonywanym przez członka kierownictwa odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych, w celu alokacji zasobów do poszczególnych segmentów i oceny ich działania.

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności:

- sprzedaż systemów informatycznych i usług z nimi związanych oraz sprzedaż sprzętu informatycznego (określaną dalej jako „Segment IT”),
- działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA,
- działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (określaną dalej jako „Segment Inwestycje”),
- działalność w zakresie usług medycznych oraz produkcji oprogramowania dla medycyny (określaną dalej jako „Segment Medycyna”).

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych.

Rozkład przychodów ze sprzedaży osiąganych przez Grupę Kapitałową Comarch na przestrzeni roku 2014 przedstawiał się następująco: 20% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w pierwszym kwartale, 21% w drugim kwartale, 24% w trzecim kwartale oraz 35% w czwartym kwartale. Taki rozkład przychodów jest typowy dla branży informatycznej.

Na przestrzeni roku 2015 Grupa spodziewa się rozkładu przychodów ze sprzedaży zbliżonego do ubiegłorocznego.

2.1.2 Konsolidacja

a) Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu, do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Przejęcia jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty bezpośrednio związane z połączeniem jednostek gospodarczych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

W określonych przypadkach, przekazana płatność zawiera także aktywa lub zobowiązania wynikające z płatności warunkowej, mierzonej na dzień nabycia w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej płatności warunkowej w kolejnych okresach ujmowane są jako zmiany kosztu połączenia jedynie jeżeli mogą być zaklasyfikowane jako zmiany w okresie pomiaru. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane.

Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” ujmują się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3.

W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w rachunek zysków i strat. Kwoty narosłe z tytułu udziałów w tej jednostce odniesione uprzednio do innych składników całkowitych dochodów są przenoszone do rachunku zysków i strat.

Wartość firmy wynikającą z przejęcia ujmują się w aktywach i początkowo wykazuje po kosztach, jako wartość kosztów przejęcia przekraczającą udział Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Jeśli po przeszacowaniu udział Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przekracza koszt połączenia jednostek gospodarczych, nadwyżkę ujmują się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

b) Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmują początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje określoną w dniu nabycia wartość firmy.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmują się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. O łączne zmiany stanu od dnia nabycia koryguje się wartość bilansową inwestycji. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba, że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Nie zrealizowane straty również są eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

c) Zasady ujmowania Grupy Comarch SuB w sprawozdaniu skonsolidowanym

Spółka Comarch Software und Beratung AG będąca jednostką dominującą dla spółek Grupy Comarch SuB począwszy od 2013 roku nie sporządza samodzielnie skonsolidowanego sprawozdania finansowego obejmującego dane spółki Comarch Software und Beratung AG i jej jednostek zależnych. Comarch S.A., jednostka dominująca Grupy Comarch, sporządza w sposób bezpośredni skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące dane Spółki Comarch S.A. i wszystkich pozostałych jednostek zależnych (w tym Comarch SuB i jej spółek zależnych).

2.1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi

działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w polskich złotych (PLN), która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji jednostki dominującej.

b) Transakcje i salda wyrażone w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej w korespondencji z rachunkiem zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z wyceny w wartości godziwej.

c) Spółki wchodzące w skład Grupy

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy (z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji), których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- (i) aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym bilansie przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na ten dzień bilansowy,
- (ii) przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich (chyba, że kurs średni nie stanowi zadowalającego przybliżenia skumulowanego wpływu kursów z dni transakcji – w takim wypadku przychody i koszty przelicza się według kursów z dni transakcji), a wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmują się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach zagranicznych oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmują się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmują się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostki zagranicznej, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostki zagranicznej oraz przelicza według kursu zamknięcia.

Kursy euro użyte do przeliczania danych finansowych:

Średni kurs NBP z dnia 31.12.2014: 4,2623,

Średni kurs NBP z dnia 31.12.2013: 4,1472,

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres 1.01 - 31.12.2014: 4,1893,

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres 1.01 - 31.12.2013: 4,2110.

2.1.4 Inwestycje

a) Aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Zarząd. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia. Tego typu instrumenty są wykazywane osobno w bilansie w

pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”. Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub ich realizacji oczekuje się w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności zalicza się do wykazywanych w bilansie należności handlowych i usług oraz pozostałych należności.

c) Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarządy jednostek tworzących Grupę zamierzają i są w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to nie zaliczone do instrumentów pochodnych instrumenty finansowe przeznaczone do tej kategorii albo nie zaliczone do żadnej z pozostałych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami wykazywanymi w rachunku zysków i strat, wykazuje się po początkowym ujęciu według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej. Zrealizowane i nie zrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi w korespondencji z w rachunku zysków i strat wykazuje się w rachunku zysków i strat, w okresie, w którym powstały. Nie zrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej niepieniężnych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” ujmuje się w kapitale własnym. W razie sprzedaży papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” lub utraty przez nie wartości, łączne dotychczasowe korekty do poziomu aktualnej wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat jako zyski i straty na inwestycyjnych papierach wartościowych.

Wartość godziwa inwestycji notowanych wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nie notowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz powszechnie uznane za poprawne modele wyceny instrumentów pochodnych, oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku.

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że

składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły na wartości. W odniesieniu do kapitałowych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży”, przy ustalaniu, czy papiery wartościowe utraciły na wartości bierze się pod uwagę znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej danego papieru wartościowego poniżej jego kosztu. Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszona o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat z tytułu instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

2.1.5 Aktywa trwałe

a) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne ujmowane są w ewidencji według cen nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych metodą liniową. Przyjęto następujące stawki amortyzacyjne:

• oprogramowanie komputerowe	30%
• licencje	30%
• prawa autorskie	30%
• pozostałe prawa	10 - 20%

Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają oszacowanemu okresowi użytkowania wartości niematerialnych, za wyjątkiem kart zawodników (dot. MKS Cracovia SSA), które amortyzowane są w okresie obowiązującej umowy z danym zawodnikiem.

W przypadku wartości niematerialnych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA zostało nabyte i jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i dlatego nie jest amortyzowane. Grunty będące w użytkowaniu wieczystym spółki MKS Cracovia SSA nie podlegają amortyzacji, gdyż posiadają nieokreślony okres użytkowania, z uwagi na fakt, iż Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, o których zależałoby przedłużenie tego prawa.

Wieczyste użytkowanie w Polsce traktowane jest jako synonim własności a nie dzierżawy, po zakończeniu której użytkownik oddaje grunt. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela MKS Cracovia SSA czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportową w tym MKS Cracovia SSA m in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej,
- umorzenie podatku od nieruchomości,
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących jednostki dominującej jest amortyzowane przez określony czas użytkowania (założony od momentu nabycia okres użytkowania wynosi od 84 do 99 lat). Średnia stawka amortyzacyjna wynosi 1,2%.

Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia Grupy Comarch SuB obejmują prawa majątkowe do oprogramowania: SoftM Semiramis, SoftM SharkNex, SoftM Suite ERP, SoftM Suite Financials, Schilling, DKS, Infostore. Powyższe wartości niematerialne i prawne zostały ujęte na dzień przejęcia w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Grupa dokonywała odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia Grupy Comarch SuB metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągania korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy. Okres amortyzacji zakończył się w listopadzie 2013 roku.

Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia A-MEA Informatik AG obejmują wartość relacji z klientami spółki. Aktywo to zostało ujęte odrębnie od wartości firmy jako wartości

niematerialne i prawne i zostało ujęte na dzień przejęcia w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia A-MEA Informatik AG metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu istniejących relacji z klientami, czyli 60 miesięcy.

Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia ESAProjekt sp. z o.o. obejmują prawa majątkowe do oprogramowania Optimed, OptiNFZKom, BaKS, Carber, SDK, Repos. Aktywa te zostały ujęte odrębnie od wartości firmy jako wartości niematerialne i prawne i zostało ujęte na dzień przejęcia w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia ESAProjekt sp. o.o. metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy.

b) Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujemnie się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujemnie się w ramach inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Wartość firmy jest testowana corocznie na dzień bilansowy kończący rok obrotowy pod kątem utraty wartości i wykazywana w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu ewentualnej utraty wartości. Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

c) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe

Wycenione zostały według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Szczegółowe zasady amortyzowania środków trwałych przyjętych przez Spółkę są następujące: środki amortyzowane są metodą liniową przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odpowiadających oszacowanym okresom użytkowania. W szczególności stawki amortyzacyjne wynoszą: 2,5% (budynki i budowle), 30% (maszyny i urządzenia) i 20% (meble, wyposażenie, pozostałe środki). W przypadku środków trwałych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Odsetki od kredytu inwestycyjnego w okresie realizacji inwestycji aktywowane są w pozycji środki trwałe w budowie. Odsetki od kredytu inwestycyjnego po przyjęciu środka trwałego sfinansowanego kredytem obciążają wynik roku w pozycji koszty finansowe.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych

Ulepszenia w obcych środkach trwałych wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

d) Leasing

Grupa użytkuje na zasadach leasingu samochody oraz sprzęt komputerowy. Ponieważ na mocy zawartych umów nastąpiło zasadniczo przeniesienie całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania przedmiotu leasingu, ujęte są one w księgach na zasadach leasingu finansowego. Wprowadzone zostały do ksiąg jako aktywa i zobowiązania w kwotach równych wartości minimalnych opłat leasingowych ustalonych na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenia niespłaconego salda

zobowiązań. Część odsetkowa kosztów finansowych obciąża rachunek wyników przez okres trwania leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda. Środki użytkowane na zasadach leasingu podlegają amortyzacji przez krótszy z okresów: okres umowy lub użytkowania.

e) Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Dotyczą długoterminowej części czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

f) Utrata wartości aktywów

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz corocznie są testowane pod kątem możliwej utraty wartości. Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

2.1.6 Aktywa obrotowe

a) Zapasy (produkty w toku oraz materiały i towary)

Wykazywana w sprawozdaniu produkcja w toku dotyczy wytwarzanego przez Grupę i przeznaczonego do wielokrotnej sprzedaży oprogramowania. Produkcja w toku jest wyceniana według technicznych bezpośrednich kosztów wytworzenia.

Wytworzone przez Grupę i przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży oprogramowanie użytkowe wyceniane jest w okresie przynoszenia przez nie korzyści ekonomicznych, nie dłuższym niż 36 miesięcy, jakie następują od rozpoczęcia sprzedaży, w wysokości nadwyżki kosztów ich wytworzenia nad przychodami netto uzyskanymi ze sprzedaży tych produktów w ciągu kolejnych 36 miesięcy. Nie odpisane po tym okresie koszty wytworzenia zwiększają pozostałe koszty operacyjne.

W zależności od charakteru wytworzonego oprogramowania i oceny możliwości jego sprzedaży stosuje się zasadę odpisywania w koszt własny poniesionych na jego wytworzenie nakładów w wysokości od 50% do 100% zafakturowanej w powyższym okresie sprzedaży. Jeżeli Spółka posiada wcześniej informacje o ograniczeniu możliwości dalszej sprzedaży, niezwłocznie dokonuje odpisu aktualizującego wartość produkcji w toku w wysokości nakładów, w stosunku, do których występuje prawdopodobieństwo nie odzyskania, bądź też dokonuje jednorazowo odpisania całości nierozliczonych nakładów (w zależności od stopnia oceny ryzyka) w ciężar kosztu własnego sprzedaży.

Ewidencja materiałów i towarów prowadzona jest według rzeczywistych cen nabycia. Rozchody wyceniane są według zasady pierwsze przyszło, pierwsze wyszło (FIFO). Materiały i towary wycenione są według rzeczywistych cen nabycia nie wyższych od cen sprzedaży netto.

b) Należności

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a w następnych okresach wg skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu).

Należności w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

W celu urealnienia wartości, należności zostały pomniejszone o odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych. Odpis z tytułu utraty wartości odpowiada różnicy pomiędzy wartością bilansową a wartością bieżącą rzeczywistych przepływów pieniężnych z danego składnika aktywów. Ze względu na specyfikę działalności (występowanie w ograniczonym zakresie należności od tzw. kontrahentów masowych), dokonywanie stosownych odpisów

aktualizacyjnych odbywa się drogą szczegółowej identyfikacji należności i oceny zagrożenia wpływu środków pieniężnych wynikających z uwarunkowań umownych i biznesowych.

c) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Kategoria ta obejmuje środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, płynne krótkoterminowe papiery wartościowe oraz inne krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności.

d) Rozliczenie kontraktów długoterminowych

Koszty związane z kontraktami długoterminowymi ujmuje się w momencie poniesienia. Wynik na kontraktach ustala się według stopnia zaawansowania prac, o ile jest możliwe wiarygodne ustalenie stopnia zaawansowania. Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy, to przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów umowy, dla których istnieje prawdopodobieństwo ich odzyskania. Stopień zawansowania mierzy się w oparciu o wyrażony procentowo stosunek kosztów poniesionych do dnia bilansowego, do łącznych szacowanych kosztów z tytułu kontraktu. Jeżeli prawdopodobne jest że łączne koszty z tytułu umowy przekroczą łączne przychody, to przewidywaną stratę ujmuje się natychmiast.

Grupa prezentuje w aktywach pozycję „Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych” w przypadku gdy występuje nadwyżka poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, nad wartością zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów. W przeciwnym przypadku, tj. gdy występuje nadwyżka zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów nad wartością poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, Grupa prezentuje w zobowiązaniach pozycję „Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych”. Ww. nadwyżki są ustalane dla każdego kontraktu osobno i prezentowane rozdzielnie bez saldowania poszczególnych pozycji.

e) Aktywa przeznaczone do zbycia

Aktywa i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

2.1.7 Kapitał własny

Kapitał własny obejmuje między innymi:

a) kapitał zakładowy jednostki dominującej wykazany w wartości nominalnej,

b) pozostałe kapitały utworzone:

- z podziału zysku,
- z nadwyżki sprzedaży akcji ponad wartość nominalną,
- z wyceny opcji menedżerskiej,

c) zysk niepodzielony wynikający z korekt z tytułu zmiany zasad rachunkowości oraz z wyników osiągniętych przez Grupę, a nie przeniesionych do pozostałych kapitałów,

d) różnice kursowe.

2.1.8 Świadczenia pracownicze

a) Świadczenia oparte na akcjach

Jednostka dominująca do 2014 roku włącznie prowadziła program wynagrodzeń opartych na akcjach i regulowanych akcjami. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji powiększała koszty. Łączną kwotę, jaką należało rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji, ustalano w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji, z wyłączeniem wpływu ewentualnych niezwiązanych z

rynkiem kapitałowym warunków nabywania uprawnień (np. celów do osiągnięcia w zakresie rentowności i wzrostu sprzedaży). Warunki nabywania uprawnień do realizacji uwzględniały w założeniach co do przewidywanej liczby opcji, które mogły być zrealizowane. Na każdy dzień bilansowy jednostka dominująca weryfikowała swoje oszacowania. Wpływ ewentualnej weryfikacji pierwotnych oszacowań Jednostka dominująca ujmowała w rachunku zysków i strat, w korespondencji z kapitałem własnym. Uzyskane wpływy z tytułu realizacji opcji, tj. wpływy z tytułu objęcia akcji (pomniejszone o koszty transakcyjne bezpośrednio związane z realizacją) odnosiły się na kapitał zakładowy (wartość nominalna) oraz kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

2.1.9 Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

a) Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a na dzień bilansowy w kwocie skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Zobowiązania w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

b) Zobowiązanie finansowe

W momencie początkowego ujęcia zobowiązania finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika zobowiązań niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, jednostka wycenia zobowiązania finansowe według amortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem instrumentów pochodnych, wycenianych wg wartości godziwej. Zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczane podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

c) Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na koszty restrukturyzacji, naprawy gwarancyjne, roszczenia prawne oraz inne zdarzenia (głównie na urlopy oraz nagrody), w wyniku których na Grupie ciąży obecny obowiązek, wynikający ze zdarzeń przeszłych, tworzy, ujmuje się, jeżeli:

- Grupa posiada bieżące prawne lub zwyczajowe zobowiązanie wynikające z przeszłych zdarzeń,
- istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że w celu rozliczenia tych zobowiązań konieczne będą wydatki środków Grupy oraz
- wartość ta została oszacowana w sposób wiarygodny.

Rezerwy restrukturyzacyjne obejmują głównie odprawy pracownicze. Rezerw nie ujmuje się w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych.

Jeżeli występuje szereg podobnych zobowiązań, prawdopodobieństwo konieczności wydatkowania środków w celu ich rozliczenia określa się dla całej grupy podobnych zobowiązań. Rezerwę ujmuje się nawet wówczas, gdy prawdopodobieństwo wydatkowania środków w związku z jedną pozycją zawierającą się w grupie zobowiązań jest niewielkie.

Rezerwy wycenia się według wartości bieżącej kosztów oszacowanych zgodnie z najlepszą wiedzą przez kierownictwo Spółki, których poniesienie jest niezbędne w celu rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy. Stopa dyskonta zastosowana do ustalenia wartości bieżącej odzwierciedla aktualną ocenę rynkową wartości pieniądza w czasie oraz zwiększenia dotyczące danego zobowiązania.

2.1.10 Odroczony podatek dochodowy

Jako generalną zasadę przyjmuje się zgodnie z MSR12, iż w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, tworzona jest rezerwa i ustalane aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem

działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Ze względu na powyższą zasadę aktywa z tego tytułu ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie).

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Różnica pomiędzy stanem zobowiązań i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego wpływa na wynik finansowy, przy czym zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym, odnoszone są również na kapitał własny.

2.2 Rozpoznawanie przychodów i kosztów

Prowadzona przez Grupę Comarch działalność w zdecydowanej większości polega na wytwarzaniu oprogramowania do wielokrotnej sprzedaży oraz na realizacji informatycznych kontraktów integracyjnych. W ramach kontraktów integracyjnych Grupa Comarch oferuje wykonanie systemów informatycznych "pod klucz" składających się z oprogramowania (własnego i obcego) i/lub sprzętu komputerowego i/lub świadczeniu usług takich jak:

- usługi wdrożeniowe,
- usługi instalacyjne,
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny,
- usługi asysty technicznej,
- usługi *customizacji* (dostosowania) oprogramowania,
- inne usługi informatyczne i nieinformatyczne niezbędne do realizacji systemu.

Przy ustalaniu całkowitych przychodów z kontraktu uwzględnia się:

- przychody z oprogramowania własnego (niezależnie od formy, w jakiej oprogramowanie to jest udostępniane, czyli: licencje, prawa majątkowe, itp.),
- przychody z usług, o których mowa w poprzednim akapicie.

Kierownicy jednostek mogą podjąć decyzję o zaliczeniu do całkowitych przychodów z kontraktu szacowanych przychodów, dla których istnieje duże prawdopodobieństwo, że zostaną zrealizowane (np. w trakcie realizacji kontraktu z przyczyn technicznych następuje modyfikacja projektu i istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że zamawiający zaakceptuje modyfikację i wysokość przychodów wynikających z tej modyfikacji).

Dla kontraktów integracyjnych, w ramach których dostarczane jest oprogramowanie autorstwa Grupy Comarch przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży, osobno ujmuje się w księgach przychody i koszty związane z tym oprogramowaniem oraz przychody i koszty związane z pozostałą częścią kontraktu integracyjnego.

Różne kontrakty integracyjne łączy się i ujmuje w księgach razem jako jeden kontrakt, jeżeli:

- umowy są realizowane jednocześnie lub w ciągłej sekwencji czasowej i precyzyjne rozdzielenie kosztów ich realizacji jest niemożliwe lub
- umowy są tak ściśle powiązane ze sobą, że w rzeczywistości są one częścią pojedynczego projektu ze wspólną dla całego projektu marżą zysku.

Przychody z tytułu pozostałych usług (np. usługi serwisowe, usługi asysty) rozpoznaje się równomiernie w okresie trwania umowy/świadczenia usług. Przychody ze sprzedaży sprzętu

komputerowego oraz innych towarów rozpoznaje się zgodnie z ustalonymi warunkami dostawy.

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług, produktów, towarów i innych składników majątkowych obejmują sumy wartości godziwych należnych zafakturowanych przychodów, z uwzględnieniem upustów i rabatów bez podatku od towarów i usług.

Koszty sprzedaży obejmują koszty marketingu oraz koszty pozyskania nowych zleceń przez centra (działy) sprzedaży Grupy Comarch.

Koszty ogólne obejmują koszty funkcjonowania Grupy Comarch jako całości i zalicza się do nich w szczególności koszty zarządu oraz koszty działów pracujących na potrzeby ogólne Grupy.

Różnice kursowe dotyczące należności ujmowane są w pozycji przychody ze sprzedaży a od zobowiązań w pozycji koszt sprzedanych produktów, usług i towarów.

Dotacje

Grupa otrzymuje dotacje na finansowanie prac badawczo-rozwojowych w ramach programów pomocy unijnej. Dotacje te ujmuje się w sposób systematyczny jako przychód w poszczególnych okresach, tak aby zapewnić ich współmierność z ponoszonymi kosztami, które dotacje te mają kompensować, stosownie do celu ich rozliczenia. Dotacje te pomniejszają odpowiednie koszty bezpośrednie, które to koszty po skompensowaniu ich z dotacją prezentowane są w koszcie sprzedanych produktów, usług i materiałów.

a) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Obejmują przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostek i obejmują głównie: wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, darowizny, utworzone rezerwy, skutki aktualizacji wartości aktywów.

b) Przychody i koszty finansowe

Obejmują głównie przychody i koszty z tytułu odsetek, wynik osiągnięty z tytułu różnic kursowych z działalności finansowej, ze zbycia aktywów finansowych, skutki aktualizacji wartości inwestycji oraz otrzymane dywidendy.

Dywidendy uznawane są za przychody nie wcześniej niż podjęte zostały prawomocne decyzje o dokonaniu ich wypłat.

Koszty odsetek płaconych od kredytu inwestycyjnego ujmowane są w kosztach finansowych od momentu przyjęcia do użytkowania środka sfinansowanego kredytem.

2.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

2.3.1 Ryzyko kredytowe

Grupa analizuje wiarygodność finansową potencjalnych klientów przed zawarciem umów na dostawę systemów informatycznych i w zależności od oceny standingu finansowego dostosowuje warunki każdej umowy do potencjalnego ryzyka. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dywersyfikację sprzedaży Grupy do znacznej liczby kontrahentów z różnych branż gospodarki i z różnych regionów świata.

2.3.2 Ryzyko zmiany stóp procentowych

Jednostka dominująca jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz z zawartymi długoterminowymi kredytami inwestycyjnymi przeznaczonymi na finansowanie nowych budynków produkcyjnych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Kredyty są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR oraz LIBOR. Jednostka dominująca dokonywała zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej w tym obszarze, a także prowadzi stały monitoring sytuacji rynkowej w tym zakresie. Wpływ zmiany stóp procentowych na wysokość płaconych odsetek od kredytów jest częściowo kompensowany przez zmianę odsetek otrzymywanych od posiadanych środków pieniężnych.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko stopy procentowej dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli na dzień bilansowy stopy procentowe byłyby

wyższe/nizsze o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2014 r. byłby o 452 tys. PLN wyższy/nizszy, przy pozostałych zmiennych na stałym poziomie. Byłoby to głównie skutkiem znaczącego wzrostu/spadku przychodów z tytułu odsetek od środków pieniężnych. Analogiczna analiza na dzień 31 grudnia 2013 wskazuje, że jeśli stopy procentowe byłyby wyższe/nizsze o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2013 r. byłby o 181 tys. PLN wyższy/nizszy, przy pozostałych zmiennych na stałym poziomie. Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko stopy procentowej dokonana została metodą uproszczoną, zakładającą, że wzrost i spadek stóp procentowych zamknie się identyczną kwotą.

2.3.3 Ryzyko zmiany kursów walut

W związku ze sprzedażą eksportową lub denominowaną w walutach obcych Jednostka dominująca jest narażona na ryzyko kursowe, szczególnie w odniesieniu do zmian kursów par walut EUR/PLN, USD/PLN, GBP/PLN, CAD/PLN i RUB/PLN. Równocześnie część kosztów Jednostki dominującej jest również wyrażona lub powiązana z kursem walut obcych. W indywidualnych przypadkach Comarch S.A. dokonuje zabezpieczenia przyszłych płatności za pomocą kontraktów forward, jak również stara się wykorzystywać hedging naturalny poprzez dopasowanie struktury aktywów i pasywów denominowanych w walutach obcych (np. poprzez zmianę waluty kredytów inwestycyjnych).

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego oraz środków pieniężnych. Wartości te przedstawione zostały w nocie 3.10.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko zmiany kursów walut dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EUR, USD i GBP wzrósłby/spadłby o 5% przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2014 roku byłby wyższy/nizszy o 2 996 tys. PLN, w tym wyższy/nizszy o 906 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w EUR, wyższy/nizszy o 962 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w USD i wyższy/nizszy o 1 128 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w GBP. Aktywa i zobowiązania finansowe wyrażone w innych walutach obcych mają niewielki udział w strukturze walutowej aktywów i zobowiązań.

Jeśli kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EUR i USD wzrósłby/spadłby o 10% przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy z tytułu przeliczenia kontraktów długoterminowych za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2014 roku byłby wyższy o 5 461 tys. PLN / niższy o 5 550 tys. PLN. Powyższy szacunek wpływu ryzyka walutowego na wynik finansowy obliczony został w oparciu o metodę symetryczną zakładającą, że wzrost i spadek kursów zamknie się identyczną kwotą.

2.3.4 Ryzyko płynności finansowej

Grupa posiada system zarządzania ryzykiem płynności dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi Grupy. Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Grupę ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego, utrzymując rezerwy linie kredytowe w rachunku bieżącym, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

Informacje o terminach umownej zapadalności zobowiązań finansowych przedstawiono w nocie 3.9.

2.4 Rachunkowość pochodnych instrumentów finansowych oraz działalności zabezpieczającej

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSR 39, będące zabezpieczeniem wartości godziwej wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSR 39, będące

zabezpieczeniem przepływów pieniężnych wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi:

- a) na kapitał z aktualizacji wyceny (w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie),
- b) na wynik z operacji finansowych (w części nie stanowiącej efektywnego zabezpieczenia).

Instrumenty pochodne nie stanowiące instrumentu zabezpieczającego w rozumieniu MSR 39, wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

2.5 Ważne oszacowania i założenia

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywają się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego są zaprezentowane niżej.

2.5.1 Oszacowania okresów użytkowania wartości niematerialnych oraz środków trwałych

a) Wartości niematerialne

Standardowo przyjęto następujące stawki amortyzacyjne:

oprogramowanie komputerowe	30%
licencje	30%
prawa autorskie	30%
pozostałe prawa	10 - 20%

W przypadku wartości niematerialnych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Dla dokonywania odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęć Grupa przyjęła okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągania korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania lub przewidywanemu okresowi osiągania korzyści ekonomicznych z tytułu istniejących relacji z klientami, czyli 60 miesięcy.

b) Środki trwałe

Środki trwałe amortyzowane są metodą liniową przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odpowiadających oszacowanym okresom użytkowania. W szczególności stawki amortyzacyjne wynoszą: 2,5% (budynki i budowle), 30% (maszyny i urządzenia) i 20% (meble, wyposażenie, pozostałe środki). W przypadku środków trwałych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

2.5.2 Oszacowania całkowitych kosztów realizacji projektów związane z wyceną kontraktów długoterminowych zgodnie z MSR 11

Zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami rachunkowości dokonuje się ustalenia stopnia zaawansowania kontraktów długoterminowych przez ustalenie proporcji dotychczas poniesionych kosztów danego projektu do całkowitych szacowanych kosztów projektów. Z uwagi na długoterminowy charakter prowadzonych projektów oraz ich złożoność, a także możliwość pojawienia się nie przewidywanych wcześniej trudności związanych z realizacją projektu, może się okazać, iż rzeczywiste całkowite koszty realizacji projektu będą różniły się od szacunków dokonywanych na kolejne dni bilansowe. Zmiana szacunków całkowitych kosztów realizacji projektów mogłaby spowodować, iż ustalony na dzień bilansowy stopień zaawansowania projektu, a tym samym rozpoznany przychód, powinien być ustalony w innej wartości.

2.5.3 Oszacowania związane z ustaleniem i rozpoznaniem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego zgodnie z MSR 12

W związku z prowadzeniem działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej i korzystaniem przez jednostkę dominującą z ulg podatkowych dokonuje się ustalenia wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na bazie przewidywań dotyczących kształtowania się wysokości dochodu zwolnionego oraz okresu, w którym taki dochód może występować. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste wyniki i dochód zwolniony mogą się różnić od tych prognozowanych przez Comarch S.A. Dlatego ze względu na zasadę ostrożności aktywa z tego tytułu ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie).

2.5.4 Oszacowanie potencjalnych kosztów związanych z toczącymi się przeciwko Grupie postępowaniami sądowymi zgodnie z MSR 37

Na dzień bilansowy Grupa jest powodem i pozwanym w postępowaniach sądowych. Sporządzając sprawozdanie finansowe, Grupa każdorazowo bada szanse i ryzyka związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi i stosownie do rezultatów takich analiz tworzy rezerwy na potencjalne straty. Zawsze istnieje jednak ryzyko, iż sąd wyda wyrok odmienny od przewidywań i utworzone rezerwy okażą się niewystarczające lub nadmierne w stosunku do rzeczywistych wyników postępowań.

2.5.5 Oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy zgodnie z MSSF 3 i MSR 36

Grupa przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z polityką rachunkowości zawartą w nocie 3.5. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Wartość odzyskiwalną ustala się na podstawie wyższej z dwóch wartości: wartości użytkowej lub wartości godziwej. Wyliczenia te wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w segmencie IT w kolejnym roku obrotowym oraz przewidywanego rozwoju rynku IT w Polsce i regionach, w których Grupa prowadzi działalność, w latach późniejszych. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę.

2.5.6 Oszacowanie wartości godziwej wartości niematerialnych i prawnych nabytych w wyniku przejęć

Na dzień przejęcia Grupy Comarch SuB, spółki ESAProjekt sp. z o.o. oraz spółki Amea Informatik AG (obecnie Comarch Swiss AG, po połączeniu obu spółek w 2013 roku) dokonano oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych przez te podmioty, w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC. Poszczególne składniki WACC zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopie wolnej od ryzyka (rentowność bonów skarbowych), wartości współczynnika beta, danych o strukturze dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej premii za ryzyko.

2.6 Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSF

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2013 roku, z uwzględnieniem zmian opisanych poniżej. Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego, chyba że standard lub interpretacja zakładały wyłącznie prospektywne zastosowanie.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2014

Następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w roku 2014:

- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”** – objaśnienia na temat przepisów przejściowych, zatwierdzone w UE w dniu 4 kwietnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** – jednostki inwestycyjne, zatwierdzone w UE w dniu 20 listopada 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów”** – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** – Nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Według szacunków jednostki dominującej ww. standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub po tej dacie).

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 2 marca 2015 r. nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe” oraz późniejsze zmiany** (nie została określona jeszcze data obowiązującego wejścia w życie),
- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne”** – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo”** – Rolnictwo: uprawy roślinne (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie).

Zarząd Spółki przewiduje, że zastosowanie MSSF 15 może wywrzeć w przyszłości wpływ na kwoty i ujawnienia prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej. Nie ma jednak możliwości przedstawienia wiarygodnych danych szacunkowych dotyczących oddziaływania MSSF 15, dopóki Grupa nie przeprowadzi szczegółowej analizy w tym aspekcie. Według szacunków jednostki dominującej pozostałe ww. standardy, interpretacje

i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki dominującej zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałoby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2013 rok

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2013 rok zostało zatwierdzone 26 czerwca 2014 roku przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. W dniu 08 lipca 2014 roku zostało zgodnie z przepisami prawa złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym.

3.2 Sprawozdawczość wg segmentów

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności:

- sprzedaż systemów informatycznych i usług z nimi związanych oraz sprzedaż sprzętu informatycznego (określaną dalej jako „Segment IT”),
- działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA,
- działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (określaną dalej jako „Segment Inwestycje”),
- działalność w zakresie usług medycznych oraz produkcji oprogramowania dla medycyny i urządzeń medycznych (określaną dalej jako „Segment Medycyna”).

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych.

W 2014 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10% całkowitej sprzedaży Grupy Comarch, ani żaden z kontrahentów nie dostarczył produktów i towarów o wartości przekraczającej 10% przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch.

Rozkład przychodów ze sprzedaży osiągniętych przez Grupę Kapitałową Comarch na przestrzeni roku 2014 przedstawiał się następująco: 20% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w pierwszym kwartale, 21% w drugim kwartale, 24% w trzecim kwartale oraz 35% w czwartym kwartale. Taki rozkład przychodów jest typowy dla branży informatycznej.

Na przestrzeni roku 2015 Grupa spodziewa się rozkładu przychodów ze sprzedaży zbliżonego do ubiegłorocznego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Szczegółowe dane dotyczące segmentów zaprezentowane są poniżej.

Rok 2013

12 miesięcy 2013	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki					
Przychody segmentu–sprzedaż klientom zewnętrznym	626 632	197 961	99 527	3 359	13 507	12 016	-	953 002
w tym:								
przychody ze sprzedaży:	621 422	195 022	98 504	218	12 743	11 067	-	938 976
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT	94 734	77 241	46 293	-	-	-	-	218 268
na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość	124 305	4 960	12 903	-	-	-	-	142 168
na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi	59 383	6 683	36 311	-	-	-	-	102 377
na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities	86 318	5 196	2 492	-	-	-	-	94 006
na rzecz klientów z Sektora Publicznego	157 255	38	493	-	-	-	-	157 786
na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw	84 294	100 904	-	-	-	-	-	185 198
na rzecz klientów sektora Medycyna	12 959	-	-	-	-	11 067	-	24 026
na rzecz pozostałych klientów	2 174	-	12	218	12 743	-	-	15 147
pozostałe przychody operacyjne	6 552	2 521	846	78	764	949	-	11 710
przychody finansowe	(1 342)	418	177	3 063	-	-	-	2 316
Przychody segmentu–sprzedaż pozostałym segmentom	177 692	20 586	25 102	2 728	8 594	6 094	(240 796)	-
Przychody segmentu ogółem*	804 324	218 547	124 629	6 087	22 101	18 110	(240 796)	953 002
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	574 405	205 278	87 090	2 887	20 240	26 340	-	916 240
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	177 692	20 586	25 102	2 727	8 595	6 094	(240 796)	-
Koszty segmentu ogółem*	752 097	225 864	112 192	5 614	28 835	32 434	(240 796)	916 240
Podatek bieżący	(5 363)	(5 240)	(5 039)	-	-	-	-	(15 642)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	(233)	3 996	(22)	(1 638)	87	(18)	-	2 172
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	(38)	-	-	-	-	-	-	(38)
Wynik netto	46 593	(8 561)	7 376	(1 165)	(6 647)	(14 342)	-	23 254
w tym:								
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	46 593	(8 408)	7 376	(1 165)	(4 977)	(14 342)	-	25 077
wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym	-	(153)	-	-	(1 670)	-	-	(1 823)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom,

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja w okresie 12 miesięcy 2013 roku przedstawiają się następująco:

	Segment IT			Segment	Segment	Segment	Ogółem
	Polska	DACH	Pozostałe	Inwestycje	Sport	Medycyna	
Aktywa	689 136	182 842	65 556	121 482	46 369	36 916	1 142 301
Zobowiązania	361 650	91 692	12 960	1 884	16 507	19 897	504 590
Wydatki inwestycyjne	27 054	20 536	1 330	18 595	780	3 096	71 391
Amortyzacja	30 013	24 908	856	1 014	2 005	5 699	64 495

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Rok 2014

12 miesięcy 2014	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki					
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	638 538	226 441	149 504	2 121	19 601	14 109	-	1 050 314
w tym:								
przychody ze sprzedaży:	633 228	224 960	148 224	529	17 341	14 069	-	1 038 351
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT	86 733	109 091	67 520	-	-	-	-	263 344
na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość	121 153	4 063	13 528	-	-	-	-	138 744
na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi	49 279	5 322	63 197	-	-	-	-	117 798
na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities	87 386	4 128	2 595	-	-	-	-	94 109
na rzecz klientów z Sektora Publicznego	170 568	-	1 384	-	-	-	-	171 952
na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw	99 463	102 356	-	-	-	-	-	201 819
na rzecz klientów sektora Medycyna	16 980	-	-	-	-	14 069	-	31 049
na rzecz pozostałych klientów	1 666	-	-	529	17 341	-	-	19 536
pozostałe przychody operacyjne	4 770	1 548	920		1 496	40	-	8 774
przychody finansowe	540	(67)	360	1 592	764	-	-	3189
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	255 003	22 549	14 202	2 780	8 639	9 320	(312 493)	
Przychody segmentu ogółem*	893 541	248 990	163 706	4 901	28 240	23 429	(312 493)	1 050 314
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	564 810	212 828	125 626	2 194	17 072	34 214	-	956 744
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	255 003	22 549	14 202	2 780	8 639	9 320	(312 493)	-
Koszty segmentu ogółem*	819 813	235 377	139 828	4 974	25 711	43 534	(312 493)	956 744
Podatek bieżący	(13 550)	(5 633)	(9 542)	(352)	-	-	-	(29 077)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	3 866	1 342	(29)	(619)	-408	1 244		5 396
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	(993)	-	-	-	-	-	-	(993)
Wynik netto	63 051	9 322	14 307	(1 044)	2 121	(18 861)	-	68 896
w tym:								
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	63 051	9 039	14 307	(1 044)	1 402	(18 861)	-	67 894
wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym	-	283	-	-	719	-	-	1 002

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom,

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2014 r. oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja w okresie 12 miesięcy 2014 roku przedstawiają się następująco:

	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Ogółem
	Polska	DACH	Pozostałe				
Aktywa	702 928	200 005	118 194	113 764	40 645	41 019	1216555
Zobowiązania	367 452	92 040	23 013	2 279	13 358	17 720	515 862
Wydatki inwestycyjne	71 320	10 981	706	17 594	1 273	1 633	103 507
Amortyzacja	29 731	15 671	896	847	1 388	5 847	54 380

Ze względu na geograficzny podział działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Rejon DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria) oraz Pozostałe kraje. Segment Sport, Segment Inwestycje i Segment Medycyna prowadzą działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie Segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w Segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Podział przychodów ze sprzedaży, aktywów oraz wydatków inwestycyjnych ogółem wg segmentów geograficznych jest zaprezentowany poniżej.

Przychody ze sprzedaży podstawowej- wg lokalizacji działalności

	12 miesięcy 2014	%	12 miesięcy 2013	%
Kraj /Polska/	665 167	64,0%	645 452	68,7
Rejon DACH	224 960	21,7%	195 021	20,8
Pozostałe kraje	148 224	14,3%	98 503	10,5
RAZEM	1 038 351	100,0%	938 976	100,0

Powyższa tabela prezentuje geograficzną strukturę przychodów za sprzedaży wg lokalizacji siedziby spółek Grupy Comarch.

Suma aktywów – według lokalizacji działalności

	31 grudnia 2014 r.	%	31 grudnia 2013 r.	%
Kraj /Polska/	898 355	73,8	905 387	79,3
Rejon DACH	200 005	16,5	182 842	16,0
Pozostałe kraje	118 195	9,7	54 072	4,7
RAZEM	1 216 555	100,0	1 142 301	100,0

Wydatki inwestycyjne – według lokalizacji działalności

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Kraj /Polska/	91 819	49 526
Rejon DACH	10 981	20 536
Pozostałe kraje	707	1 329
RAZEM	103 507	71 391

3.3 Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu i urządzenia	Mebel, wyposażenie i sprzęt	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2013 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	311 105	202 354	40 747	554 206
Umorzenie	(34 526)	(142 204)	(19 761)	(196 491)
Wartość księgowa netto	276 579	60 150	20 986	357 715
Rok obrotowy 2013				
Wartość księgowa netto na początek roku	276 579	60 150	20 986	357 715
Zwiększenia	26 224	36 221	4 257	66 702
Zmniejszenia	(28 467)	(1 133)	(178)	(29 778)
Amortyzacja	(6 613)	(22 257)	(4 944)	(33 814)
Wartość księgowa netto na koniec roku	267 723	72 981	20 121	360 825
Stan na 31 grudnia 2013 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	308 862	237 318	44 826	591 006
Umorzenie	(41 139)	(164 337)	(24 705)	(230 181)
Wartość księgowa netto	267 723	72 981	20 121	360 825
Przeniesienie do pozycji nieruchomości inwestycyjne – wartość brutto	(7 876)	-	-	(7 876)
BO po zmianie prezentacji				
Rok obrotowy 2014				
Wartość księgowa netto na początek roku	259 847	72 981	20 121	352 949
Zwiększenia	47 974	22 922	2 392	73 288
Zmniejszenia	-	(1 153)	(1)	(1 154)
Amortyzacja	(6 601)	(22 968)	(4 556)	(34 125)
Wartość księgowa netto na koniec roku	301 220	71 782	17 956	390 958
Stan na 31 grudnia 2014 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	348 960	259 087	47 217	655 264
Umorzenie	(47 740)	(187 305)	(29 261)	(264 306)
Wartość księgowa netto	301 220	71 782	17 956	390 958

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują głównie nieruchomości i urządzenia posiadane przez Grupę Comarch. Na dzień 31 grudnia 2014 roku własnością Grupy jest pięć budynków biurowych położonych w Krakowie w Specjalnej Strefie Ekonomicznej o powierzchni całkowitej 45 051 m. kw., dwa budynki biurowe położone w Warszawie o powierzchni całkowitej 2 582 m. kw., budynki biurowe i magazynowe w Łodzi, budynek biurowy i magazynowy w Lille oraz budynek biurowy i data center w Dreźnie. Grupa jest również w posiadaniu niezabudowanych nieruchomości gruntowych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie o powierzchni ok. 3,5 ha. Środki trwałe w budowie na dzień 31 grudnia 2014 roku obejmują głównie nakłady związane z budową budynku SSE6 oraz nakłady na prace modernizacyjne obiektów użytkowanych przez Grupę.

W dniu 3 października 2013 roku została zawarta umowa z konsorcjum firm Łęgprzem sp. z o.o., ZSK sp. z o.o. oraz Graphbud sp. z o.o. na realizację V etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie (budynek SSE6). Przedmiotem umowy jest wybudowanie budynku biurowo-usługowego i data center wraz z infrastrukturą drogową i techniczną. Powierzchnia całkowita budynku będzie wynosić 11 708,87 m². Wartość umowy wynosi 62 268

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

tys. zł. W czwartym kwartale 2013 r. Comarch S.A. rozpoczęła prace budowlane. W dniu 16 stycznia 2015 r. poinformowała o otrzymaniu podpisanego aneksu do ww. umowy. W jego rezultacie wartość umowy wzrosła z 62 268 000 zł do 62 884 213,23 zł, w związku z rozszerzeniem zakresu prac świadczonych przez konsorcjum. Planowany termin zakończenia inwestycji to drugi kwartał 2015 roku. W dniu 30 marca 2015 r. Comarch S.A. otrzymała podpisany nowy aneks do ww. umowy. W jego rezultacie wartość umowy wzrosła z 62 884 213,23 zł do 64 249 400 zł, w związku z ponownym rozszerzeniem zakresu prac świadczonych przez Konsorcjum. O szczegółach Spółka informowała w raportach bieżących nr RB-5-2015 z dnia 16 stycznia 2015 r. oraz RB-9-2015 z dnia 30 marca 2015 r.

Spółka zależna iMed24 S.A. rozpoczęła w I kwartale 2012 roku prowadzenie działalności diagnostycznej i medycznej (Centrum Medyczne iMed24) i rozpoczęła użytkowanie sprzętu diagnostycznego i medycznego zakupionego w 2011 roku. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość księgowa tego sprzętu wynosiła 11 208 tys. zł.

W Łodzi trwają prace projektowe związane z nowym budynkiem biurowym. W kwietniu 2014 roku Grupa otrzymała decyzję o pozwoleniu na budowę. Rozpoczęcie realizacji projektowanej inwestycji planowane jest na drugi kwartał 2015 roku.

Budynek biurowy nabyty w Lille przez Comarch SAS został dostosowany do funkcji biurowej i stanowi obecnie siedzibę spółki. Budynek magazynowy zostanie docelowo przekształcony w Comarch Data Center o powierzchni ok. 1 700 m. kw. Decyzja o rozpoczęciu inwestycji uzależniona będzie od sytuacji biznesowej w kolejnych kwartałach.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku kredyty bankowe zabezpieczone są na gruntach i budynkach do kwoty 271 717 tys. zł (hipoteki zwykłe i kaucyjne na rzecz BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej: Fortis Bank Polska S.A.), BZ WBK S.A. (dawniej: Kredyt Bank S.A.), banku Pekao S.A. i banku PKO BP S.A. oraz pozostałych środków trwałych w kwocie 19 973 tys. zł. Wartość bilansowa środków trwałych, na których ustanowiono zabezpieczenie zobowiązań finansowych wynosi 235 515 tys. zł.

	2014	2013
Kwota odsetek i prowizji od kredytów skapitalizowanych w nakładach na aktywa trwałe	255	140

W wartości bilansowej netto rzeczowych aktywów trwałych ujęte są nakłady na aktywa trwałe w toku budowy:

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Budynki	59 085	11 709
Urządzenia	3 794	775
Pozostałe	0	0
Razem	62 879	12 484

Odpisy amortyzacyjne zostały ujęte w rachunku zysków i strat powiększając koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów w kwocie 29 525 tys. zł (28 941 tys. zł w 2013 r.), koszty sprzedaży 2 336 tys. zł (2 554 tys. zł w 2013 r.), koszty ogólnego zarządu 2 161 tys. zł (2 162 tys. zł w 2013 r.) oraz koszty działalności socjalnej w kwocie 105 tys. zł (157 tys. zł w 2013 r.).

Aktywa w leasingu finansowym

Na dzień 31 grudnia 2014 r. Grupa wykazuje zobowiązania z tytułu leasingu.

Kapitał netto	459
Kwota odsetek	59

Grupa nie posiada należnych do zapłaty opłat leasingowych.

Odsetki	0
Kapitał netto	0

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

3.4 Nieruchomości inwestycyjne

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Grunty	8 538	1 098
Budynki	7 581	6 778
Razem	16 119	7 876

Na dzień 31 grudnia 2014 r. nieruchomości inwestycyjne obejmują zabudowane nieruchomości zlokalizowane w Krakowie, wykorzystywane na cele wynajmu podmiotom spoza Grupy oraz grunty położone w Krakowie, nabyte w celu budowy obiektów przeznaczonych na wynajem dla podmiotów spoza Grupy oraz nieruchomość zlokalizowaną w Kostrzynie wynajmowaną podmiotom spoza Grupy.

Wyodrębnienia nieruchomości inwestycyjnych dokonano w związku ze zmianą sposobu wykorzystania nieruchomości posiadanych oraz istotnym nabyciem takich nieruchomości w roku 2014.

Dla celów porównawczych dokonano prezentacyjnych zmian na dzień 31 grudnia 2013 r. w skonsolidowanym bilansie oraz w notach „Nieruchomości inwestycyjne” oraz „Rzeczowe aktywa trwałe”.

3.5 Wartość firmy

Obejmuje wartość firmy ustaloną przy nabywaniu udziałów następujących spółek:

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Comarch Kraków	99	99
CDN Comarch	1 227	1 227
Comarch AG	1 900	1 900
Comarch, Inc.	58	58
Comarch Software und Beratung AG	29 038	29 038
A-MEA Informatik AG*	8 413	8 413
ESAProjekt sp. z o.o.	0	3 326
Razem	40 735	44 061

*) W dniu 26 marca 2013 r. zostało zarejestrowane połączenie spółek A-MEA Informatik AG i Comarch Swiss AG.

3.5.1 Przejęte jednostki zależne

	Działalność podstawowa	Data przejęcia	Proporcja przejętych udziałów (%)	Koszt przejęcia PLN'000
2008 Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2008-11-18	50,15%	44 685
2009 Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2009-02-09	30,74%	31 901
2012 Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2012-10-19	5%	3 777
A-MEA Informatik AG	informatyka	2012-01-30	100%	5 717
A-MEA Informatik AG	informatyka	2012-02-27	-	2 578
ESAProjekt sp. z o.o.	informatyka	2012-04-27	100%	12 200

3.5.2 Test na utratę wartości firmy

Grupa Comarch przeprowadziła na dzień 31 grudnia 2014 roku test na utratę wartości firmy związanej z nabyciem Comarch Software und Beratung AG, który nie wykazał utraty wartości firmy. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość użytkową, oszacowaną przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne związane z działalnością Comarch SuB bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2014, budżecie Grupy Comarch SuB na rok 2015, prognozach na lata 2015-2019, na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach oraz na założeniu stałej stopy wzrostu 0,5% począwszy od roku 2019. Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC. Poszczególne składniki WACC zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopie wolnej od ryzyka (rentowność bonów skarbowych), wartości współczynnika beta, danych o strukturze dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej premii za ryzyko. Zastosowany w modelu wyceny średnioważony koszt kapitału WACC wynosił 8,28%.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa Comarch przeprowadziła także testy na utratę wartości firmy związanej z nabyciem spółek A-MEA Informatik AG, który nie wykazał zaistnienia utraty

wartości.

Wartość firmy z tytułu przejęcia ESAProjekt sp. z o.o. została zaktualizowana do poziomu 0 zł w wyniku przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2014 r. testu na utratę wartości.

Grupa traktuje segment IT obejmujący spółki Grupy Comarch przed przejęciem Grupy Comarch Software und Beratung jako jeden ośrodek wypracowujący środki pieniężne, w związku z czym nie alokuje wartości firmy w kwocie 3 284 tys. zł powstałej w wyniku nabycia akcji spółek Comarch Kraków S.A., CDN Comarch S.A., Comarch Inc. oraz Comarch AG do poszczególnych spółek Grupy. Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2014 roku test na utratę wartości firmy związanej z tym segmentem nie wykazał wystąpienia utraty wartości. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość godziwą. Zarząd jednostki dominującej dokonał oszacowania wartości godziwej ośrodka poprzez analizę średniego wskaźnika P/E dla spółek sektora IT notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i na tej podstawie ocenił szacunkową wartość rynkową segmentu IT w Grupie Comarch na dzień 31 grudnia 2014 r. Przyjęty do analizy średni wskaźnik P/E dla spółek sektora IT notowanych na GPW, prowadzących działalność o charakterze zbliżonym do Comarch S.A., wynosił 18,90. Nie był on korygowany dla potrzeb testu. Powyższe analizy nie wykazały, aby nastąpiła utrata wartości w odniesieniu do wartości firmy.

3.6 Pozostałe wartości niematerialne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawo wieczystego użytkowania	Koncesje, licencje i oprogramowanie	Inne	Ogółem
Stan na 31 grudnia 2012 r.					
Koszt (brutto)	3 262	39 940	130 474	26 875	200 551
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utrąty wartości	(2 095)	(812)	(88 753)	(12 490)	(104 150)
Wartość księgowa netto	1 167	39 128	41 721	14 385	96 401
Rok obrotowy 2013					
Wartość księgowa netto na początek roku	1 167	39 128	41 721	14 385	96 401
Zwiększenia	1 308	-	12 623	718	14 649
Zmniejszenia	-	-	(102)	(547)	(649)
Amortyzacja	(57)	(93)	(26 081)	(4 450)	(30 681)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2012 r.	2 418	39 035	28 161	10 106	79 720
Stan na 31 grudnia 2013 r.					
Koszt (brutto)	4 570	39 940	143 723	27 045	215 278
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utrąty wartości	(2 152)	(905)	(115 562)	(16 939)	(135 558)
Wartość księgowa netto	2 418	39 035	28 161	10 106	79 720
Rok obrotowy 2014					
Wartość księgowa netto na początek roku	2 418	39 035	28 161	10 106	79 720
Zwiększenia	1 067	-	11 350	890	13 307
Zmniejszenia	(2 408)	-	-	(47)	(2 455)
Amortyzacja	(58)	(93)	(16 230)	(3 874)	(20 255)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2013 r.	1 019	38 942	23 281	7 075	70 317
Stan na 31 grudnia 2014 r.					
Koszt (brutto)	3 229	39 940	155 073	27 888	226 130
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utrąty wartości	(2 210)	(998)	(131 792)	(20 813)	(155 813)
Wartość księgowa netto	1 019	38 942	23 281	7 075	70 317

Grupa ujęła bezpośrednio w kosztach (bez uprzedniego dokonywania aktywacji) koszty prac badawczo-rozwojowych w wysokości 11 494 tys. zł.

I. Inne wartości niematerialne obejmują głównie wycenę wartości przejętego oprogramowania ESAProjekt sp. z o.o. w kwocie 4 942 tys. zł, wartość relacji z klientami w spółce Comarch Swiss AG (dawniej A-MEA Informatik AG) w kwocie 1 252 tys. zł oraz karty zawodników w MKS Cracovia SSA w kwocie 762 tys. zł. Wszystkie pozostałe pozycje wartości niematerialnych zostały nabyte.

Odpisy amortyzacyjne w rachunku zysków i strat zostały wykazane w pozycjach: kwota 15 058 tys. zł jest ujęta w koszcie wytworzenia, pozostała część wykazana jest w kosztach ogólnego zarządu (2 574 tys. zł) oraz w kosztach sprzedaży (2 623 tys. zł).

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA o wartości 31 650 tys. zł jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i nie jest amortyzowane. Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, od których zależałoby przedłużenie tego prawa. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela Klubu czyli

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportową w tym MKS Cracovia SSA m. in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej
- umorzenie podatku od nieruchomości
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących jednostki dominującej jest amortyzowane przez określony czas użytkowania (założony od momentu nabycia okres użytkowania wynosi od 84 do 99 lat). Średnia stawka amortyzacyjna wynosi 1,2%.

II. Test na utratę wartości prawa wieczystego użytkowania gruntu na 31 grudnia 2014 r.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. dokonano analizy zmian cen nieruchomości gruntowych w Krakowie w 2014 r. W oparciu o raport „Przegląd rynku nieruchomości: Podsumowanie 2014 r.” opracowane przez Colliers International (www.colliers.com), raporty Instytutu Analiz Monitor Rynku Nieruchomości, a także artykuły portali branżowych stwierdzono, że średnie ceny nieruchomości gruntowych w Krakowie w 2014 r. pozostawały stabilne. Na tej podstawie ustalono, iż w roku 2014 nie nastąpiła utrata wartości prawa wieczystego użytkowania gruntów posiadanych przez spółki Grupy Comarch.

III. Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia Grupy Comarch Software und Beratung obejmują prawa majątkowe do oprogramowania: Semiramis, SharkNex, SoftM Suite ERP, SoftM Suite Financials, Schilling, DKS, Infostore. Na dzień przejęcia powyższe wartości niematerialne zostały ujęte w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Oszacowania wartości godziwej dokonano na dzień przejęcia w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Oszacowana wartość przejętego oprogramowania wynosiła 62 237 tys. PLN. Grupa dokonywała odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia Grupy Comarch Software metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy. Okres amortyzacji zakończył się w listopadzie 2013 roku.

3.7 Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Stan na początek roku	904	904
zmiany z tytułu:		
- rozliczenie i zmiana charakteru na krótkoterminowe	(367)	-
Stan na koniec roku	537	904

3.8 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. Grupa posiada inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Stan na 1 stycznia 2013 r.	244
Udział w wyniku za 2013 rok	(216)
Udzielenie pożyczki	141
Spłata pożyczki	(120)
Stan na 31 grudnia 2013 r.	49
Stan na 1 stycznia 2014 r.	49
Udział w podwyższonym kapitale i wyniku za 2014 rok w Sointeractive S.A.	471
Objęcie akcji i udział w wyniku w Volatech Capital Advisors S.A. (aktualnie Metrum Capital S.A.)	68
Spłata pożyczki	(21)
Stan na 31 grudnia 2014 r.	567

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Posiadane udziały w kapitale (%)
Stan na 31 grudnia 2013 r.				
SolInteractive S.A.	Polska	2 969	1 470	30,72

Stan na 31 grudnia 2014 r.				
SolInteractive S.A.	Polska	3 381	1 591	42,98

	Kraj rejestracji	Przychody	Zysk (strata)	Posiadane udziały w kapitale (%)
12 miesięcy 2013				
SolInteractive S.A.	Polska	7 276	69	30,72

12 miesięcy 2014				
SolInteractive S.A.	Polska	8 643	291	42,98

Wykazane na dzień 31 grudnia 2014 roku inwestycje w jednostkach stowarzyszonych obejmują nabyte przez CCF FIZ i Bonus Management sp. z o.o. Activia SK-A udziały i akcje w spółce SolInteractive S.A. stanowiące 42,98% akcji (27,37% w głosach na WZA spółki) w spółce oraz akcje w spółce Volatech Capital Advisors S.A. (aktualnie Metrum Capital S.A.), w której Comarch S.A. objął 21,43% kapitału zakładowego (15,79% w głosach na WZA spółki) a spółka CAMS AG objęła 42,86% kapitału zakładowego (31,58% w głosach na WZA spółki) o łącznej wartości 567 tys. zł.

3.9 Zapasy

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Materiały i surowce	2 211	701
Produkcja w toku	28 289	33 716
Towary	16 763	18 777
Zaliczki na towary	656	493
	47 919	53 687

Koszt zapasów ujęty w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” w rachunku zysków i strat wyniósł 427 697 tys. zł (12 miesięcy 2014), 539 772 tys. zł (12 miesięcy 2013).

Ze względu na utratę wartości dokonano odpisów aktualizujących wartość zapasów na kwotę 350 tys. zł, równocześnie dokonano rozwiązania odpisów na kwotę 309 tys. zł. Łączna kwota wynikająca z powyższych operacji ujętych w wyniku 2014 roku wynosi 41 tys. zł (pogorszenie wyniku).

Na posiadanych przez Grupę zapasach nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

Na bazie dotychczas utrzymującej się tendencji w zakresie rozliczania produkcji w toku Grupa szacuje, że do rozliczenia po upływie 12 miesięcy od dnia bilansowego pozostanie kwota ok. 9,4 mln zł. Pozostałe zapasy zostaną rozliczone w całości w okresie do 12 miesięcy.

3.10 Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe w podziale na kategorie (wg MSR 39) przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Aktywa finansowe		
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (nota 3.12)	13	1 644
Należności własne oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty	564 045	531 732
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 3.11)	-	6 685
Razem	564 058	540 061
Zobowiązania finansowe		
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 773	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	518	1 008
Zobowiązania finansowe	282 415	325 084
Umowy gwarancji finansowych	-	-
Razem	285 706	326 092

W ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych wyróżnia się następujące klasy instrumentów:

Należności własne oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Należności od jednostek powiązanych (nota 3.13)	465	47
Należności od jednostek powiązanych – długoterminowe	-	-
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.13)	331 117	362 357
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	-	1 639
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.14)	232 463	167 689
Razem	564 045	531 732
Zobowiązania finansowe	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	142 115	131 451
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.17)	1 273	467
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.17)	138 920	193 166
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	107	-
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (3.12)	2 773	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	518	1 008
Razem	285 706	326 092

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Struktura walutowa zobowiązań i aktywów finansowych przedstawia się następująco:

	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Waluta - PLN	310 352	308 728	115 713	163 083
Waluta - EUR	168 806	177 571	150 677	146 259
Waluta - USD	21 678	22 294	2 444	7 761
Waluta - GBP	32 411	15 842	9 852	4 785
Waluta - UAH	2 281	753	26	156
Waluta - AED	-	814	-	74
Waluta - SKK	-	8	-	-
Waluta - RUB	1 219	1 417	140	109
Waluta - CHF	8 067	5 354	4 719	1 942
Waluta - CAD	8 910	5 660	1 773	1 802
Waluta - BRL	8 650	-	234	-
Waluty - inne	1 684	1 620	128	121
Razem	564 058	540 061	285 706	326 092

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych	47	-	-	-	47
Należności od jednostek powiązanych- długoterminowe	-	-	-	-	-
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe	343 907	14 905	3 488	57	362 357
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	1 639	-	-	-	1 639
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.14)	167 689	-	-	-	167 689
Razem	513 282	14 905	3 488	57	531 732

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych	465	-	-	-	465
Należności od jednostek powiązanych- długoterminowe	-	-	-	-	-
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe	329 830	1 287	-	-	331 117
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.14)	232 463	-	-	-	232 463
Razem	562 758	1 287	-	-	564 045

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH
Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	20 700	35 064	46 787	28 900	131 451
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	467	-	-	-	467
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	192 904	262	-	-	193 166
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	409	308	291	-	1 008
Inne zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-
Razem	214 480	35 634	47 078	28 900	326 092

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	20 042	20 755	58 347	42 971	142 115
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	1 273	-	-	-	1 273
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	138 916	4	-	-	138 920
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	-	24	-	83	107
Pochodne instrumenty finansowe	2 773	-	-	-	2 773
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	96	368	54	-	518
Inne zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-
Razem	163 100	21 151	58 401	43 054	285 706

Grupa stosuje następujące metody wyceny poszczególnych klas instrumentów finansowych:

Należności własne

Metoda wyceny

Należności od jednostek powiązanych (nota 3.13)	według skorygowanej ceny nabycia
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.13)	według skorygowanej ceny nabycia
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	według skorygowanej ceny nabycia
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.14)	według wartości godziwej

Zobowiązania finansowe

Metoda wyceny

Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.17)	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.17)	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek -	według skorygowanej ceny nabycia

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

długoterminowe

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (nota 3.17) według skorygowanej ceny nabycia

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonywała przekwalifikowań składników aktywów finansowych na wyceniany wg kosztu, skorygowanego kosztu nabycia lub wartości godziwej. Grupa nie ustanawiała zabezpieczeń na posiadanych aktywach finansowych.

3.11 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Stan na początek roku	6 685	1 616
zwiększenia I półrocze	137	15
zbycie I półrocze	-	-
Stan na 30 czerwca	6 822	1 631
zwiększenia III kwartał	-	21
zbycie III kwartał	6 822	-
Stan na 30 września	-	1 652
zwiększenia IV kwartał	-	5 033
Stan na 31 grudnia	-	6 685

W okresach objętych niniejszym raportem nie dokonywano odpisów z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży.

W trzecim kwartale 2014 roku Grupa sprzedała posiadane jednostki uczestnictwa w funduszu rynku pieniężnego i papierów dłużnych, nabyte jako lokata wolnych środków pieniężnych. Obrót jednostkami uczestnictwa odbywa się poza rynkiem regulowanym.

3.12 Instrumenty pochodne i zobowiązania finansowe

a) Aktywa

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Terminowe kontrakty walutowe	13	1 641
– przeznaczone do obrotu		
Transakcje zamiany stopy procentowej IRS	-	3
	13	1 644
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>13</i>	<i>1 644</i>
<i>Część długoterminowa</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

b) Zobowiązania

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Terminowe kontrakty walutowe –	1 539	-
przeznaczone do obrotu		
Transakcje zamiany stopy procentowej IRS	1 234	-
	2 773	-
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>1 369</i>	<i>-</i>
<i>Część długoterminowa</i>	<i>1 404</i>	<i>-</i>

Grupa posiadała kontrakty terminowe typu forward zawarte w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut oraz w celu zabezpieczenia przepływów z tytułu uruchamianego w złotych polskich kredytu inwestycyjnego udzielonego w euro. Na dzień 31 grudnia 2014 r. ww. instrumenty zostały wycenione w wartości godziwej ustalonej wg ceny rynkowej a zmiany w wycenie zostały odniesione na wynik z operacji finansowych. Łączna wartość netto kontraktów forward otwartych na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła 14 500 tys. EUR, 8 300 tys. USD, 3 900 tys. GBP, 1 350 tys. CAD oraz 500 tys. CHF. Po dacie bilansu Grupa Comarch zawarła kontrakty forward na sprzedaż 2

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

300 tys. USD.

Spółka Comarch S.A. w dniu 24 października 2013 roku zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w dniu 30 września 2013 roku w Banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. z siedzibą w Warszawie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na okres 5 lat, tj. do 31 października 2018 roku. Wycena transakcji IRS na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi minus 343 tys. zł.

Spółka Comarch S.A. w dniu 27 czerwca 2014 roku zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla nieodnawialnego kredytu obrotowego zaciągniętego w dniu 4 stycznia 2013 roku w Banku Zachodnim WBK S.A. (dawniej Kredyt Bank S.A.) z siedzibą we Wrocławiu. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na okres 5 lat, tj. do 28 czerwca 2019 roku. Wycena transakcji IRS na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi minus 215 tys. zł.

Spółka Comarch S.A. w dniu 9 lipca 2014 roku zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w czerwcu 2006 roku w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na okres 10 lat, tj. do dnia 29 lipca 2024 roku. Wycena transakcji IRS na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi minus 676 tys. zł.

3.13 Należności handlowe oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Należności handlowe	305 915	331 046
Minus odpis aktualizujący wartość należności	(18 747)	(9 226)
Należności handlowe netto	287 168	321 820
Należności pozostałe	27 530	22 556
Rozliczenia międzyokresowe czynne	9 219	7 804
Pozostałe rozliczenia	1 687	396
Pożyczki	2 380	9 781
Należności od jednostek powiązanych	465	47
RAZEM	328 449	362 404
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>328 449</i>	<i>362 404</i>

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej. Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, ponieważ Grupa posiada dużą liczbę klientów. Grupa ujęła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w wysokości 19 626 tys. zł (12 miesięcy 2014), 8 166 tys. zł (12 miesięcy 2013).

3.14 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Środki pieniężne w kasie i w banku	171 749	131 718
Krótkoterminowe depozyty bankowe	60 687	35 922
Środki pieniężne ogółem	232 436	167 640
Należne odsetki od depozytów bankowych	27	49
Razem środki pieniężne i ekwiwalenty	232 463	167 689

Efektywna stopa procentowa krótkoterminowych depozytów bankowych wyniosła w 2014 roku dla złotego 2,22%, dla euro 0,201%, dla dolara 0,20%, dla funta brytyjskiego 0,31% oraz dla dolara kanadyjskiego 0,38%. Przeciętny termin wymagalności depozytów wyniósł dla złotego 6,39 dnia, dla euro 9,0 dni, dolara 7,59 dni, dla dolara kanadyjskiego 11,33 dni i dla funta brytyjskiego 6,5 dnia. Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych w skład środków pieniężnych wchodziły środki pieniężne w kasie i depozyty. Kredyt w rachunku bieżącym jest ujmowany w działalności finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. Grupa posiadała środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 6 526 tys. zł. Są to: depozyty kaucyjne złożone przez spółki Grupy Comarch w związku z zawartymi umowami najmu oraz gwarancjami bankowymi w wys. 3 377 tys. zł, środki finansowe otrzymane na realizację projektów dofinansowywanych dotacją w wys. 2 680 tys. zł oraz środki na wyodrębnionym rachunku ZFŚS w wys. 469 tys. zł.

3.15 Kapitał zakładowy

	Ilość akcji (szt.)	Akcje zwykłe i uprzywilejowane	Akcje własne	Razem
Stan na 1 stycznia 2013 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637
Stan na 31 grudnia 2013 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637
31 marca 2014 r. rejestracja przez sąd podwyższenia kapitału zakładowego Spółki	73 953	73 953	-	73 953
Stan na 31 grudnia 2014 r.	8 125 590	8 125 590	-	8 125 590

Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 zł.

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się:

- 1) 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2,
- 13) 73 953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3.

Akcje imienne serii A i B są uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypada 5 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela jest dopuszczalna. W przypadku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela tracą one wszelkie uprzywilejowanie. Zbycie akcji imiennej uprzywilejowanej powoduje wygaśnięcie związanego z nią uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym nie powoduje wygaśnięcia uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu:

- a) zbycie na rzecz osób będących akcjonariuszami Spółki na dzień 18 marca 1998 roku,
- b) zbycie na rzecz zstępnych zbywcy,
- c) przejście własności akcji imiennej w wyniku spadkobrania.

Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. Zbycie akcji bez zgody Zarządu jest możliwe w warunkach określonych w Statucie Comarch S.A.

Akcje na okaziciela mają prawo do 1 głosu na WZA. Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne nie jest dopuszczalna.

3.15.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. według stanu na dzień sporządzenia raportu

Wg stanu na dzień sporządzenia raportu:

- Janusz Filipiak posiada 2 669 315 akcji Comarch S.A. (32,85% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 241 315 głosów na WZA Spółki (41,28%);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,41% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (27,98%).

3.15.2. Zmiany w stanie kapitału zakładowego w 2014 roku

- a) W dniu 25 lipca 2014 roku jedna z osób zarządzających Comarch S.A. kupiła 187 akcji zwykłych na okaziciela spółki Comarch S.A. po cenie jednostkowej 78 zł za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 14 586,00 zł. Informację sporządzono 12 stycznia 2015 roku w Krakowie.
- b) W dniu 23 grudnia 2014 roku jedna z osób zarządzających Comarch S.A. sprzedała 30 akcji zwykłych na okaziciela spółki Comarch S.A. po cenie jednostkowej 110,10 zł za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 3 303,00 zł. Informację sporządzono 12 stycznia 2015 roku w Krakowie.

3.15.3. Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki Comarch S.A.**a) na lata 2011-2013**

W dniu 28 czerwca 2010 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. podjęło uchwałę nr 23 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2011-2013. Celem Programu było stworzenie dodatkowej motywacji dla Pracowników Kluczowych Grupy Kapitałowej poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program był realizowany poprzez oferowanie Pracownikom Kluczowym kolejno w 2012 roku, w 2013 roku i w 2014 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2011 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu i ilości akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu. Podstawą obliczenia wartości Opcji był wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2011 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2010 roku,
- dla 2012 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku,
- dla 2013 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2013 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku,

gdzie średnia kapitalizacja Spółki w danym roku była średnią arytmetyczną z dziennych kapitalizacji Spółki w danym roku, przy czym dzienna kapitalizacja Spółki jest iloczynem ilości akcji Spółki oraz giełdowego kursu zamknięcia akcji Spółki w danym dniu.

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustalała w drodze uchwały listę Pracowników Kluczowych oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane były niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Pracowników Kluczowych w danym roku realizacji Programu wynosiła 3,6% (trzy i sześć dziesiątych procent) wzrostu kapitalizacji Spółki. Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji dla Pracowników Kluczowych za dany rok trwania programu.

Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w 2011 r. i średnią kapitalizacją w 2010 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2012 r. nie zostały wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w 2012 r. i średnią kapitalizacją w 2011 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2013 r. nie zostały wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

Ustalona na 2013 rok wartość opcji wynosiła 2 873 tys. zł i została ona rozpoznana jako koszt w rachunku wyników.

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w 2013 r. i średnią kapitalizacją w 2012 r. była dodatnia, co oznacza, iż został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2014 r. zostały wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Działając w wykonaniu Uchwały Nr 23 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie uchwalenia programu opcji menadżerskich dla kluczowych pracowników, dnia 13 stycznia 2014 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę nr 2/01/2014 w sprawie realizacji programu opcyjnego za 2013 rok w drodze emisji 73 953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki (raport bieżący nr 2/2014 z dnia 13 stycznia 2014 r.). W konsekwencji zarząd Comarch S.A. podjął uchwałę nr 1 z dnia 20 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 73 953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3 (raport bieżący nr 3/2014 z dnia 20 stycznia 2014 r.).

Akcje zostały przyznane członkom zarządu Comarch S.A. w następujący sposób:

Imię i nazwisko	Liczba akcji	Wartość akcji wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.
Janusz Filipiak	49 305	4 782 585 zł
Piotr Piątosza	4 108	398 476 zł
Paweł Prokop	4 108	398 476 zł
Piotr Reichert	4 108	398 476 zł
Zbigniew Rymarczyk	4 108	398 476 zł
Konrad Tarański	4 108	398 476 zł
Marcin Warwas	4 108	398 476 zł
Razem	73 953	7 173 441 zł

W dniu 31 marca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Spółki Comarch S.A. do wysokości 8 125 590,00 zł. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 8 125 590 akcji. Akcjom tym odpowiada 15.119.190 głosów na WZA Spółki (raport bieżący nr 7/2014 z dnia 3 marca 2014 r.).

W dniu 25 kwietnia 2014 roku Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. podjął uchwałę nr 424/14 dotyczącą warunkowej rejestracji akcji serii K3. Zarząd Krajowego Depozytu postanowił zarejestrować w depozycie papierów wartościowych 73 953 akcje zwykłe na okaziciela serii K3 Spółki Comarch S.A. o wartości nominalnej 1 zł każda oraz oznaczyć je kodem PLCOMAR00012, pod warunkiem podjęcia przez spółkę prowadzącą rynek regulowany decyzji o wprowadzeniu tych akcji do obrotu na tym samym rynku regulowanym, na który zostały wprowadzone inne akcje Comarch S.A. oznaczone kodem PLCOMAR00012, z zastrzeżeniem że zarejestrowanie ww. akcji zwykłych na okaziciela serii K3 Spółki Comarch S.A. w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych nastąpi w terminie trzech dni od dnia otrzymania przez Krajowy Depozyt dokumentów potwierdzających podjęcie przez spółkę prowadzącą rynek regulowany decyzji, o której mowa wyżej, nie wcześniej jednak niż we wskazanym w tej decyzji dniu wprowadzenia tych akcji do obrotu na tym rynku. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 10/2014 z dnia 25 kwietnia 2014 r.

Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., uchwałą nr 540/2014 z dnia 6 maja 2014 r., stwierdził, że do obrotu giełdowego na rynku podstawowym dopuszczonych jest 73 953 akcje zwykłe na okaziciela serii K3 spółki Comarch S.A., o wartości nominalnej 1 zł każda. Zarząd Giełdy postanowił wprowadzić z dniem 8 maja 2014 r. w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym akcje spółki Comarch S.A., o których mowa powyżej, pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w dniu 8 maja 2014 r. rejestracji akcji serii K3 oraz oznaczenia ich kodem "PLCOMAR00012". O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 12/2014 z dnia 6 maja 2014 r. W dniu 6 maja 2014 r. Dział Operacyjny Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. poinformował, że w dniu 8 maja 2014 r. w Krajowym Depozycie nastąpi rejestracja 73 953 akcji Comarch S.A., kod ISIN: PLCOMAR00012, (uchwała Zarządu KDPW S.A. nr 424/14 z dnia 25 kwietnia 2014 r.). O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 13/2014 z dnia 6 maja 2014 r.

Po rejestracji akcji serii K3 na kapitał zakładowy Comarch S.A. składają się:

- 1) 864.800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75.200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883.600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56.400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3.008.000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

- 6) 1.200.000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638.600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125.787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102.708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563.675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441.826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91.041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2,
- 13) 73.953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3.

b) na lata 2014-2016

W dniu 26 czerwca 2013 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. podjęło uchwałę nr 36 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla członków Zarządu Spółki zarządzających Spółką oraz Grupą Kapitałową na lata 2014-2016. Celem Programu było stworzenie dodatkowej motywacji dla członków Zarządu Spółki poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program miał być realizowany poprzez oferowanie członkom Zarządu Spółki kolejno w 2015 roku, w 2016 roku i w 2017 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2014 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Członkowi Zarządu Spółki i ilości akcji oferowanych Członkowi Zarządu Spółki. Po zmianach wprowadzonych uchwałą nr 25 WZA z dnia 26 czerwca 2014 r. okres trwania programu został ograniczony do 2014 roku.

Podstawą obliczenia wartości Opcji był wzrost kapitalizacji Spółki, liczony jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2014 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2013 roku, gdzie średnia kapitalizacja Spółki w danym roku jest średnią arytmetyczną z dziennych kapitalizacji Spółki w danym roku, przy czym dzienna kapitalizacja Spółki jest iloczynem ilości akcji Spółki oraz giełdowego kursu zamknięcia akcji Spółki w danym dniu.

W czwartym kwartale 2013 r. Rada Nadzorcza ustaliła w drodze uchwały listę Członków Zarządu uczestniczących w Programie w roku 2014 oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Członków Zarządu w wynosił 3,6% (trzy i sześć dziesiątych procent) wzrostu kapitalizacji Spółki.

Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji dla Członków Zarządu za dany rok trwania programu. Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

Ustalona na 2014 rok wartość opcji wynosiła 3 021 tys. zł i zostanie ona rozpoznana jako koszt w rachunku wyników.

Działając w wykonaniu Uchwały Nr 36 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla członków Zarządu Comarch S.A. zarządzających Spółką oraz Grupą Kapitałową, dnia 16 lutego 2015 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę nr 1/02/2015 w sprawie realizacji programu opcyjnego za 2014 rok w drodze emisji 7 759 akcji zwykłych na okaziciela serii L1 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki. Akcje zostaną przyznane osobom uprawnionym zgodnie z założeniami programu opcji menedżerskich dla członków Zarządu Comarch S.A. zarządzających Spółką oraz Grupą Kapitałową uchwalonego Uchwałą Nr 36 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 26 czerwca 2013 r. (RB-6-2015 z dnia 16 lutego 2015 r.)

Zarząd Comarch S.A., działając na podstawie art. 430-433, 444, 446 i 447 k.s.h. oraz art. 9 ust. 3-7 Statutu Spółki, w wykonaniu Uchwały Nr 36 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 26 czerwca 2013 r. podjął uchwałę nr 1 z dnia 16 marca 2015 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 7 759 akcji zwykłych na okaziciela serii L1 o wartości

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki oraz w sprawie zmiany Statutu Spółki w tym zakresie. O szczegółach spółka informowała w raporcie bieżącym nr 8-2015 z dnia 16.03.2015 roku.

Akcje zostały przyznane członkom zarządu Comarch S.A. w następujący sposób:

Imię i nazwisko	Liczba akcji	Wartość akcji wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.
Janusz Filipiak	5 173	597 481,50 zł
Piotr Piątosza	431	49 780,50 zł
Paweł Prokop	431	49 780,50 zł
Piotr Reichert	431	49 780,50 zł
Zbigniew Rymarczyk	431	49 780,50 zł
Konrad Tarański	431	49 780,50 zł
Marcin Warwas	431	49 780,50 zł
Razem	7 759	896 164,50 zł

W bieżącym i porównywalnych okresach sprawozdawczych występowały następujące płatności realizowane w formie akcji własnych:

Serie opcji		Liczba	Data przyznania	Data wygaśnięcia	Cena wykonania w PLN	Wartość godziwa na dzień przyznania w tys. PLN
(1) Wyemitowane 31 grudnia 2009 r.	Zależna od sytuacji rynkowej, odpowiadająca 3,0% wzrostu kapitalizacji Comarch S.A.		31/12/2009	31/12/2010	1,00	2 980
(2) Wyemitowane 31 grudnia 2010 r.	Zależna od sytuacji rynkowej, odpowiadająca 3,6% wzrostu kapitalizacji Comarch S.A.		31/12/2010	31/12/2011	1,00	2 643
(3) Wyemitowane 31 grudnia 2011 r.	Zależna od sytuacji rynkowej, odpowiadająca 3,6% wzrostu kapitalizacji Comarch S.A.		31/12/2011	31/12/2012	1,00	1 566
(4) Wyemitowane 31 grudnia 2012 r.	Zależna od sytuacji rynkowej, odpowiadająca 3,6% wzrostu kapitalizacji Comarch S.A.		31/12/2012	31/12/2013	1,00	2 873
(5) Wyemitowane 31 grudnia 2013 r.	Zależna od sytuacji rynkowej, odpowiadająca 3,6% wzrostu kapitalizacji Comarch S.A.		31/12/2013	31/12/2014	1,00	3 021

3.15.4. Zmiany w stanie kapitału zakładowego po dacie bilansu

W dniu 20 stycznia 2015 roku jedna z osób zarządzających Comarch S.A. kupiła 30 akcji zwykłych na okaziciela spółki Comarch S.A. po cenie jednostkowej 104,10 zł za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 3 123,00 zł. Informację sporządzono 2 marca 2015 roku w Krakowie.

3.16 Pozostałe kapitały

3.16.1. Kapitał akcjonariuszy Spółki

	Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	Kapitał inwestycyjny i na pokrycie zobowiązań wobec budżetu	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	OGÓŁEM
Stan na 31 grudnia 2013 r.	22 119	745	122 341	145 205
Stan na 1 stycznia 2014 r.	22 119	745	122 341	145 205
Wycena opcji menedżerskiej	3 021	-	-	3 021
Stan na 31 grudnia 2014 r.	25 140	745	122 341	148 226

Dywidenda w łącznej kwocie 13 271 tys. zł obejmuje dywidendę w kwocie 12 188 tys. zł wypłaconą przez jednostkę dominującą dla jej akcjonariuszy zgodnie z ustalonym terminem, tj. w dniu 18 sierpnia 2014 r. Pozostałe dywidendy zostały wypłacone w dniu 1 lipca 2014 r. i dotyczyły wypłat dokonywanych przez: Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A w kwocie 335 tys. zł; Bonus Management Sp. z o.o. SK-A w kwocie 383 tys. zł; Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A w kwocie 365 tys. zł

Walne Zgromadzenie postanowiło, że wypracowany w roku obrotowym od 1 stycznia 2013 do 31 grudnia 2013 zysk netto w kwocie 45 584 120,35 złotych zostaje podzielony w ten sposób, że:

1. kwota 12 188 385 złotych zostanie wypłacona w formie dywidendy. Dywidendę w kwocie 1 zł 50 gr za jedną akcję otrzymały osoby będące akcjonariuszami Spółki w dniu 31 lipca 2014 roku (dzień dywidendy). Liczba akcji objętych dywidendą wynosiła 8 125 590 sztuk. Dywidenda została wypłacona w dniu 18 sierpnia 2014 roku.
2. pozostała część zysku netto w kwocie 33 395 735,35 złotych została przekazana na kapitał zapasowy.

3.16.2. Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli

Kapitał udziałowców mniejszościowych

Stan na 31 grudnia 2012 r.	3 319
Stan na 1 stycznia 2013 r.	3 319
Zmiany struktury własnościowej w MKS Cracovia SSA i Comarch R&D S. à r.l.	9 707
Kapitał własny z przejęcia udziałów niekontrolujących	169
Udział w wyniku MKS Cracovia SSA	(1 671)
Udział w wyniku Comarch SuB i CAMS AG	(152)
Różnice kursowe z wyceny	(4)
Stan na 31 grudnia 2013 r.	11 368
Stan na 1 stycznia 2014 r.	11 368
Dywidenda wypłacona.	(1 083)
Wynik jednostek zależnych przeznaczony dla komplementariuszy spoza Grupy	1 083
Udział w wyniku MKS Cracovia SSA	719
Udział w wyniku Comarch SuB i CAMS AG	283
Różnice kursowe z wyceny	15
Stan na 31 grudnia 2014 r.	12 385

Prezentujemy dane jednostki zależnej MKS Cracovia SSA.

W pozostałych jednostkach zależnych udziały niekontrolujące są nieistotne.

nazwa Spółki: MKS Cracovia SSA,

główne miejsce prowadzenia działalności i kraj rejestracji jednostki: Polska

proporcja udziałów własnościowych posiadanych przez udziały niekontrolujące: 33,89%,

proporcja praw głosu posiadanych przez udziały niekontrolujące, jeżeli różni się od proporcji posiadanych udziałów własnościowych: 33,89%,

wynik finansowy przypisany udziałom niekontrolującym jednostki zależnej w trakcie okresu sprawozdawczego: 719 tys. zł

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Łączne udziały niekontrolujące jednostki zależnej na koniec okresu sprawozdawczego:
11 905 tys. zł

Skrócone informacje finansowe na temat jednostki zależnej Cracovia SSA

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych istotnej jednostki zależnej, która **posiada udziały niekontrolujące**. Wykazane kwoty poniżej stanowią kwoty ze sprawozdań finansowych jednostek sporządzonych zgodnie z MSSF (dostosowane przez Grupę)

Cracovia SSA	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013 (przekształcony)
Aktywa obrotowe	7 588	8 409
Aktywa trwałe	40 304	38 844
Zobowiązania krótkoterminowe	(7 232)	(9 125)
Zobowiązania długoterminowe	(6 145)	(5 734)
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
Przychody	25 980	21 337
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	2 121	(4 928)
Zysk (strata) z działalności zaniechanej (po opodatkowaniu)	-	-
Zysk (strata) za rok obrotowy	2 121	(4 928)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	-
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	2 121	(4 928)

3.17 Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Zobowiązania handlowe	61 988	121 824
Zaliczki otrzymane na poczet usług	993	1 252
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	1 273	467
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych obciążeń podatkowych	46 885	43 245
Zobowiązania inwestycyjne	6 025	3 248
Przychody przyszłych okresów	18 291	18 389
Pozostałe zobowiązania	3 449	3 637
Fundusze specjalne (ZFŚS i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy)	1 313	1 571
Razem	140 217	193 633

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej.

3.18 Kontrakty długoterminowe

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
a) przychody z zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	28 068	40 798
b) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	135 372	132 551
c) efekt rozliczenia zgodnie z MSR 11 nie zakończonych kontraktów ujętych w okresie sprawozdawczym	5 750	5 728
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym	169 190	179 077

Z uwagi, iż Spółka stosuje zasadę ustalania stopnia zaawansowania prac proporcjonalnie do udziału poniesionych kosztów w całości kosztów kontraktu, suma poniesionych kosztów oraz ujętych wyników odpowiada przychodom. Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac. Zmiana stanu rozliczeń z tytułu kontraktów długoterminowych ujętych w aktywach i pasywach między 31 grudnia 2013 a 31 grudnia 2014 prezentowana jest poniżej:

Stan rozliczeń z tytułu kontraktów długoterminowych	Stan na 31 grudnia 2014 r.	Stan na 31 grudnia 2013 r.
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte do dnia bilansowego - wg stopnia zaawansowania prac	337 429	249 810
Wystawione faktury	(332 831)	(250 962)
	4 598	(1 152)

	Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych	Efekt rozliczenia netto
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym			
Wartość na 1 stycznia 2013	10 165	(17 045)	(6 880)
Zmiana	22 099	(16 371)	5 728
Wartość na 31 grudnia 2013	32 264	(33 416)	(1 152)
Zmiana	20 841	(15 091)	5 750
Wartość na 31 grudnia 2014	53 105	(48 507)	4 598

3.19 Kredyty, pożyczki

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	121 593	110 630
Pożyczki	-	121
	121 593	110 751
Krótkoterminowe		
Kredyt w rachunku bieżącym	-	-
Pożyczki	122	368
Kredyty bankowe	20 400	20 332
	20 522	20 700
Kredyty, pożyczki ogółem	142 115	131 451

3.19.1. Kredyty inwestycyjne

W Grupie Comarch jednostka dominująca Comarch S.A. korzysta z następujących kredytów:

- kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie w wysokości 20 000 tys. zł zaciągnięty w 2004 roku na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Okres kredytowania wynosi 10 lat, tj. do 2015 roku. W dniu 5 stycznia 2009 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę euro. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Kredyt oprocentowany jest stopą zmienną wynoszącą EURIBOR1M+0,95%. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 250 tys. EUR, tj. 1 065 tys. zł.
- kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, tj. do 2024 roku. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do dnia 30 września 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. W dniu 5 października 2011 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę euro. Kredyt oprocentowany jest stopą zmienną wynoszącą EURIBOR1M+0,95%. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 6 042 tys. EUR, tj. 25 750 tys. zł.
- kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu nieruchomości gruntowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, zaciągnięty w 2007 roku. Wysokość kredytu wynosi 15 100 tys. zł. Oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej wynoszącej WIBOR1M+0,95%. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na nieruchomości będącej przedmiotem kredytowania oraz weksel in blanco. Pierwotnie okres kredytowania wynosił 5 lat, tj. do 2012 roku, w dniu 29 maja 2012 r. został zawarty aneks przedłużający okres kredytowania do 2015 r. W dniu 31 października 2014 r. kredyt został w całości spłacony.
- kredyt inwestycyjny w banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. z siedzibą w Warszawie na refinansowanie kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w banku DnB NORD Bank Polska S.A. w dniu 28 kwietnia 2010 r., na finansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 4 126 tys. EUR. Okres kredytowania wynosi 8 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej wynoszącej EURIBOR1M+1,2%. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka w kwocie 6 189 tys. EUR ustanowiona na nieruchomości będącej przedmiotem refinansowania oraz cesja praw z polisy ubezpieczeniowej ww. nieruchomości. Całkowite wykorzystanie kredytu nastąpiło w dniu 1 października 2013 roku. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 3 482 tys. EUR, tj. 14 838 tys. zł.

- e) kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu sprzętu oraz oprogramowania dla realizacji projektu outsourcingu usług data center dla jednego z klientów. Kredyt został udzielony w wysokości 2 400 tys. EUR, z okresem kredytowania do 2016 roku. Uruchomienie środków nastąpiło w dniu 7 sierpnia 2012 r. Oprocentowanie oparte jest na stopie zmiennej wynoszącej EURIBOR3M+1,3%. Zabezpieczeniem kredytu są przelew wiarytelności z kontraktu oraz zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 873 tys. EUR, tj. 3 720 tys. zł.
- f) nieodnawialny kredyt obrotowy w BZ WBK Bank S.A. (dawniej Kredyt Bank S.A.) z siedzibą we Wrocławiu zaciągnięty w pierwszym kwartale 2013 roku na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej Spółki. Kredyt został udzielony w wysokości 7 400 tys. EUR. Okres kredytowania wynosi 8 lat, dzień ostatecznej spłaty przypada na 31 grudnia 2020. Oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej wynoszącej EURIBOR1M+1,3%. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na jednej z nieruchomości Comarch S.A. zlokalizowanej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 5 729 tys. EUR, tj. 24 419 tys. zł.
- g) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na finansowanie oraz refinansowanie nie więcej niż 90% kosztów netto inwestycji polegającej na budowie budynku biurowego SSE6 i data center na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie. Kredyt został udzielony w EUR do kwoty 56 mln PLN, co na dzień podpisania umowy stanowiło równowartość kwoty 13 323 182,34 EUR. Okres kredytowania wynosi 10 lat, dzień ostatecznej spłaty przypada 4 grudnia 2023 r., oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej wynoszącej EURIBOR3M+1,4%. Zabezpieczeniem kredytu są: pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bieżącymi Comarch S.A. prowadzonymi przez Bank Pekao S.A., oświadczenie Comarch S.A. o poddaniu się egzekucji, hipoteka umowna do kwoty 84 mln PLN na nieruchomości, na której jest realizowana inwestycja (wpisana w Księdze Wieczystej Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych w dniu 13 lutego 2014 r., raport bieżący nr 5/2014 z dnia 20 marca 2014 r.), cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości, cesja praw z gwarancji należytego wykonania oraz z gwarancji rękojmi. Okres uruchomienia kredytu kończy się w dniu 4 grudnia 2015 r. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość uruchomionego kredytu wynosiła 10 557 tys. EUR, tj. 44 997 tys. zł.
- h) nieodnawialny kredyt obrotowy w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na finansowanie i refinansowanie dostaw związanych z realizacją kontraktu na dostawę i wdrożenie systemu cyfrowej rejestracji przebiegu rozpraw sądowych w sądach powszechnych zawartego z Ministerstwem Sprawiedliwości przez Comarch Polska S.A., spółkę zależną Comarch S.A., (raport bieżący nr 6/2014 z dnia 21 marca 2014 r.) Kredyt został udzielony do kwoty 35 mln zł. Okres kredytowania trwa do 30 listopada 2014 r., oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej wynoszącej WIBOR1M+0,6%. Uruchomienie kredytu powinno nastąpić do 30 września 2014 r. Zabezpieczeniem kredytu są poręczenie cywilne Comarch Polska S.A., spółki zależnej Comarch S.A. wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji i pełnomocnictwem do rachunków prowadzonych w Banku PEKAO S.A., a także oświadczenie o poddaniu się egzekucji i pełnomocnictwo do rachunków prowadzonych w banku PEKAO S.A. spółki Comarch S.A. (raport bieżący nr 9/2014 z dnia 9 kwietnia 2014 roku). W dniu 10 października 2014 r. kredyt został w całości spłacony, tj. w kwocie 27 416 tys. zł.

Spółka iMed24 S.A. zaciągnęła w trzecim kwartale 2011 roku kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu sprzętu medycznego i wyposażenia gabinetów medycznych w związku z realizacją projektu NZOZ Centrum Medyczne iMed24 w Krakowie. Wysokość dostępnego kredytu wynosiła 15 889 tys. zł, kredyt został wykorzystany w całości do 31 grudnia 2011 r. Okres kredytowania wynosi 7 lat, tj. do 2018 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej środków trwałych oraz poręczenie podmiotu dominującego, tj. Comarch S.A. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 9

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

079 tys. zł.

Spółka Comarch AG zaciągnęła w drugim kwartale 2013 roku kredyt inwestycyjny w Banku BNP Paribas Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na refinansowanie budowy budynku produkcyjno-biurowego oraz serwerowni data center w Dreźnie. Kredyt został udzielony w wysokości 6 000 tys. EUR, z okresem kredytowania do 2018 roku. Uruchomienie środków nastąpiło w dniu 25 lipca 2013 r., oprocentowanie oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są poręczenie Comarch S.A., dług gruntowy na przedmiocie finansowania oraz przelew praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 4 345 tys. EUR, tj. 18 519 tys. zł.

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów została ujęta w wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek nie jest istotnie różna od wartości bilansowej. W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty kapitału lub wypłaty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek, ani nie zostały naruszone inne warunki umów kredytów i pożyczek, uprawniające kredytodawcę do żądania wcześniejszej spłaty kredytu lub pożyczki.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej dotyczy kredytów oprocentowanych w oparciu o zmienną stopę procentową. Grupa prowadzi optymalizację kosztów odsetkowych poprzez stały monitoring struktury stóp procentowych i odpowiednie dopasowanie bazowej stopy procentowej kredytu.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej

Stan na 31 grudnia 2013 r.	do 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki	10 806	10 437	81 851	28 900	131 994
odsetki	(543)	-	-	-	(543)
	10 263	10 437	81 851	28 900	131 451
 Stan na 31 grudnia 2014 r.	 do 6 miesięcy	 6-12 miesięcy	 1-5 lat	 powyżej 5 lat	 Razem
Kredyty i pożyczki	10 755	10 160	79 101	42 492	142 508
odsetki	(393)	-	-	-	(393)
	10 362	10 160	79 101	42 492	142 115

Struktura zapadalności kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych długoterminowych

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Od 1 do 2 lat	23 025	35 064
Od 2 do 5 lat	56 076	46 787
Powyżej 5 lat	42 492	28 900
	121 593	110 751

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
w walucie polskiej	8 807	26 396
w EUR (równowartość w zł)	133 308	105 055
	142 115	131 451

Efektywne stopy procentowe na dzień bilansowy:

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Kredyty bankowe	1,74%	1,91%
Pożyczki	5,81%	3,64%

3.19.2. Pożyczki

Spółka Comarch S.A. w dniu 27 grudnia 2012 r. zawarła z IBM Polska sp. z o.o. umowę pożyczki na kwotę 343 tys. zł na sfinansowanie dostawy sprzętu IBM w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym. Pożyczka została uruchomiona w pierwszym kwartale 2013 roku. Ostateczny termin spłaty pożyczki przypada na grudzień 2015 roku, oprocentowanie jest stałe. Pożyczka nie jest zabezpieczona. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 121 tys. zł.

3.19.3. Linie kredytowe w rachunku bieżącym (o zmiennym oprocentowaniu)

W Grupie Comarch podmiot dominujący Comarch S.A. posiada przyznane następujące limity kredytowe w rachunku bieżącym:

- a) limit kredytowy w rachunku bieżącym w banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. (PKO BP S.A.) z siedzibą w Warszawie w wysokości 10 000 tys. zł, którego okres udostępnienia upływa w dniu 13 grudnia 2015 roku. Zabezpieczeniem kredytu są pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. w banku PKO BP S.A. oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2014 roku kredyt nie był wykorzystany.
- b) limit kredytowy w rachunku bieżącym w banku BPH S.A. z siedzibą w Krakowie w wysokości 10 000 tys. zł, którego okres udostępnienia upływa w dniu 28 września 2015 roku. Zabezpieczeniem kredytu są weksel in blanco oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Na dzień 31 grudnia 2014 roku kredyt nie był wykorzystany.
- c) limit kredytowy w rachunku bieżącym w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie w wysokości 24 262 tys. zł, którego okres udostępnienia upływa w dniu 31 maja 2016 roku. Zabezpieczeniem kredytu są pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. w Banku Pekao S.A., weksel in blanco oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Na dzień 31 grudnia 2014 roku kredyt nie był wykorzystany.
- d) limit kredytowy w rachunku bieżącym w banku Millennium S.A. z siedzibą w Warszawie w wysokości 5 000 tys. zł, którego okres udostępnienia upływa w dniu 11 grudnia 2015 roku. Zabezpieczeniem kredytu są pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. w Banku Millennium S.A., weksel in blanco oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Na dzień 31 grudnia 2014 roku kredyt nie był wykorzystany.

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Linie kredytowe w rachunku bieżącym przyznane, wygasające w ciągu jednego roku, w tym:	49 262	53 778
– wykorzystane na dzień bilansowy	-	-
– dostępne na dzień bilansowy	49 262	53 778

3.20 Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 60 327 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2013 roku ich wartość wynosiła 70 774 tys. zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Comarch Polska S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 19 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2013 roku ich wartość wynosiła 639 tys. zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Grupy Comarch Software und Beratung wynosiła 470 tys. EUR (tj. 2 003 tys. zł), na dzień 31 grudnia 2013 roku ich wartość wynosiła 289 tys. EUR (tj. 1 197 tys. zł).

Comarch S.A. udzielił oświadczeń o możliwości udzielenia wsparcia finansowego („*letter of comfort*”) dla spółek zależnych MKS Cracovia SSA i ESAProjekt sp. z o.o. (oba oświadczenia ważne do 30 czerwca 2016 roku) oraz iMed24 S.A. (oświadczenie ważne do 31 grudnia 2018 r.).

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 72 699 tys. zł, z czego kwota 10 158 tys. zł jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2014 r. (w tym kwota utworzonych w roku 2014 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 9 505 tys. zł). Grupa Comarch pozostaje w sprawach spornych, nie objętych postępowaniami sądowymi, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 1 994 tys. zł, z czego kwota 1 869 tys. zł jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2014 r. Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie doradców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi oraz sprawami spornymi, nie objętych postępowaniami sądowymi.

W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi w 2014 roku Grupa Comarch utworzyła odpisy aktualizujące wartość należności na kwotę 172 tys. zł.

Przyznane linie kredytowe na finansowanie działalności bieżącej (gwarancje, akredytywy)

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Linie kredytowe*	179 503	177 158
	179 503	177 158

(*) zawierają linie kredytowe w rachunku bieżącym opisane w pkt 3.19.

3.21 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

	Do roku	Do 5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu najmu powierzchni użytkowej	14 631	33 308	47 939
Zobowiązania z tytułu dzierżawy sprzętu elektronicznego i środków transportu	1 346	892	2 238
Razem	15 977	34 200	50 177

Prezentowane w nocie zobowiązania z tytułu umów najmu powierzchni użytkowej obejmują zobowiązania Grupy, z tytułu umów najmu pomieszczeń biurowych i mieszkań służbowych. Umowy z określonym terminem ważności zostały zaliczone w sposób bezpośredni odpowiednio do okresu do roku i do 5 lat. Większość umów została zawarta jednak na czas nieokreślony, dlatego kwoty zobowiązań ustalono drogą przemnożenia miesięcznych kwot czynszu przez 12 miesięcy (kolumna „Do roku”) i 60 miesięcy (kolumna „Do 5 lat”).

Grupa Comarch na dzień 31 grudnia 2014 r. posiadała umowne zobowiązania do opłat z tytułu leasingu operacyjnego środków transportu oraz sprzętu elektronicznego w kwocie 2 238 tys. zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

3.22 Odroczoney podatek dochodowy

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Stan na początek okresu:	28 985	27 791
- odniesione na wynik finansowy	28 985	27 791
Zmiany aktywa z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy		
- utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w Comarch SuB	355	86
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w Comarch SuB	(78)	(509)
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową z lat ubiegłych w Comarch AG	-	(2 355)
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w OOO Comarch	(11)	(1)
- utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w Comarch Polska S.A.	-	556
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w Comarch Polska S.A.	(232)	(881)
- utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w ESAProjekt sp. z o.o.	246	-
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w ESAProjekt sp. z o.o.	(246)	-
- utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w iReward24 S.A.	-	111
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w iReward24 S.A.	(107)	(273)
- utworzenie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w SSE	9 916	8 795
- rozwiązanie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w SSE	(8 795)	(10 055)
- utworzenie aktywa z tytułu różnic przejściowych dotyczących kosztów (amortyzacja, koszty prac badawczych)	7 033	9 417
- rozwiązanie aktywa z tytułu różnic przejściowych dotyczących kosztów (amortyzacja, koszty prac badawczych)	(4 932)	(3 697)
Stan na koniec okresu	32 134	28 985
- odniesione na wynik finansowy	32 134	28 985

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	40 545	41 575
Stan na początek okresu:		
- odniesione na kapitał	5 430	5 430
- odniesione na wynik finansowy	33 449	31 275
- rezerwa z tytułu nabycia Comarch SuB	-	2 697
- rezerwa z tytułu nabycia A-MEA Informatik AG i ESAProjekt sp. z o.o.	1 666	2 173
Zmiany rezerw z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy		
- rozwiązanie rezerwy z tytułu amortyzacji od wyceny wartości godziwej Comarch SuB	-	(2 697)
- rozwiązanie rezerwy z tytułu wyceny składników lokat CCF FIZ	(3 023)	(433)
- rozwiązanie rezerwy z tytułu wyceny wartości godziwej ESAProjekt sp. z o.o.	(402)	(402)
- rozwiązanie rezerwy z tytułu wyceny wartości godziwej A-MEA Informatik AG	(105)	(105)
- utworzenie rezerwy z tytułu przejściowych różnic dotyczących kosztów amortyzacji, różnic kursowych i odsetek	3 298	3 980
- rozwiązanie rezerwy z tytułu przejściowych różnic dotyczących kosztów amortyzacji, różnic kursowych i odsetek	(2 015)	(1 373)
Stan na koniec okresu	38 298	40 545
- odniesione na kapitał	5 430	5 430
- odniesione na wynik finansowy	31 709	33 449
- rezerwa z tytułu nabycia A-MEA Informatik AG i ESAProjekt sp. z o.o.	1 159	1 666

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

	Aktywo z tytułu straty podatkowej	Rezerwy na koszty, odpisy aktualizacyjne	Aktywo z tytułu ulgi podatkowej w podatku dochodowym (SSE)	Razem
Stan na 1 stycznia 2013 r.	9 169	8 567	10 055	27 791
-odniesionych na wynik (Obciążenie) / uznanie wyniku za rok 2013	5 903	14 287	8 795	28 985
Stan na 31 grudnia 2013 r.	5 903	14 287	8 795	28 985
(Obciążenie) / uznanie wyniku za rok 2014	(73)	2 101	1 121	3 149
Stan na 31 grudnia 2014 r.	5 830	16 388	9 916	32 134
-odniesionych na wynik	5 830	16 388	9 916	32 134

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego

	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości składników majątku CCF FIZ	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej Comarch SuB	Amortyzacja	Rezerwy (różnice kursowe, odsetki)	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej majątku MKS Cracovia SSA	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej A-MEA Informatik AG i ESAProjekt sp. z o.o.	Razem
Stan na 1 stycznia 2013 r.	28 304	2 697	960	2 011	5 430	2 173	41 575
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2013	(433)	(2 697)	170	2 437	-	(507)	(1 030)
Stan na 31 grudnia 2013 r.	27 871	-	1 130	4 448	5 430	1 666	40 545
-odniesionych na wynik	27 871	-	1 130	4 448	-	-	33 449
-odniesionych na kapitał	-	-	-	-	5 430	1666	7 096
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2014	(3 023)	-	(1)	1 284		(507)	(2 247)
Stan na 31 grudnia 2014 r.	24 848	-	1 129	5 732	5 430	1 159	38 298
-odniesionych na wynik	24 848	-	1 129	5 732			
-odniesione na kapitał					5 430	1 159	6 589

W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej została uchwalona Ustawa z dnia 2 października 2003 roku o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. Nr 188, poz. 1840), która zmieniła warunki zwolnień podatkowych dla podmiotów działających w specjalnych strefach ekonomicznych. Zgodnie z postanowieniem art. 6 ust. 1 Ustawy, podmioty te mogą się ubiegać o zmianę warunków zezwolenia w celu dostosowania go do obowiązujących w Unii Europejskiej zasad udzielania pomocy publicznej. Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. b), pkt 2, pkt 3 Ustawy, maksymalna wielkość pomocy publicznej dla podmiotów, które prowadzą działalność w specjalnej strefie ekonomicznej na podstawie zezwolenia wydanego przed dniem 1 stycznia 2000 r., nie może przekraczać 75% wartości inwestycji poniesionych w okresie od dnia uzyskania zezwolenia do dnia 31 grudnia 2006 r., przy czym przy ustalaniu maksymalnej wielkości pomocy publicznej uwzględnia się całkowitą wielkość pomocy publicznej uzyskanej od 1 stycznia 2001 r. Oznacza to zmianę dotychczasowego sposobu funkcjonowania ulg podatkowych (pomocy publicznej), z ulg nieograniczonych wartościowo, na ulgi ograniczone wartościowo i zależne od wartości dokonanych inwestycji. W przypadku Comarch S.A. maksymalna wartość pomocy publicznej nie będzie mogła przekroczyć 75% wartości nakładów inwestycyjnych, które Spółka poniosła w okresie od uzyskania zezwolenia tj. od dnia 22 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2006 r.

Koszty inwestycji oraz wielkość pomocy podlegają dyskontowaniu zgodnie z par. 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. 220, poz. 2232) w brzmieniu zmienionym zgodnie z par. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 8 lutego 2005 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. nr 32, poz. 270) z uwzględnieniem par. 2 tego ostatniego Rozporządzenia. Limit niewykorzystanej ulgi inwestycyjnej na dzień 31 grudnia 2014 r., zdyskontowanej na dzień przyznania zezwolenia wynosi 4 068 tys. zł.

Comarch S.A. wystąpił do Ministra Gospodarki o zmianę warunków zezwolenia i w dniu 1 lipca 2004 r. otrzymał decyzję Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2004 r. dotyczącą zmiany warunków zezwolenia na określone powyżej i zgodne z Ustawą. Równocześnie w zmienionym zezwoleniu wydłużony został do 31 grudnia 2017 r. okres, na jaki zostało wydane zezwolenie

dla Comarch S.A.

Spółka posiada też drugie zezwolenie na prowadzenie działalności w specjalnej strefie ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny, wydane w roku 2007, z okresem ważności do 31 grudnia 2017 r. W 2013 roku Spółka uzyskała kolejne zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania. Jednocześnie Spółka zwraca uwagę, że w dniu 23 lipca 2013 r. Rada Ministrów przyjęła rozporządzenia wydłużające do 2026 r. termin funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na terenie Polski.

Oznacza to wydłużenie okresu (maksymalnie do roku 2026), w jakim Spółka będzie mogła korzystać z ulg podatkowych w ramach ustalonego limitu pomocy publicznej, przysługującej z tytułu określonych przepisami kategorii inwestycji poniesionych w specjalnej strefie ekonomicznej

Zgodnie z MSR 12 niewykorzystana ulga podatkowa na dzień 31 grudnia 2014 r. stanowi aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Ze względu na powyższą zasadę aktywa z tytułu działalności w SSE ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 4 lat (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie).

W trakcie roku 2014 r. dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2013 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 8 795 tys. zł (operacja ta powoduje spadek wyniku finansowego). Jednocześnie dokonano utworzenia aktywa w kwocie 9 916 tys. zł, które to aktywo będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez Comarch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2014. Równocześnie, zgodnie z MSR 12, Spółka będzie regularnie dokonywać weryfikacji wyceny rozpoznanego Aktywa pod kątem możliwości jego realizacji oraz dalszego rozpoznania na kolejne okresy. Zwracamy uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w jednostce dominującej ani w Grupie (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch.

W roku 2014 roku Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2013 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 4 932 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 7 033 tys. zł a także rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 674 tys. zł oraz utworzenia w kwocie 601 tys. zł. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2014 wyniósł +3 149 tys. zł.

Zgodnie z obowiązującymi w Niemczech uregulowaniami w zakresie przepisów podatkowych nie istnieje czasowe ograniczenie możliwości rozliczenia straty podatkowej.

W CSuB poniesiona w latach poprzednich strata podatkowa wynosi ok. 11,5 mln EUR a zatem odpowiadające jej aktywo to 3,7 mln EUR.

W sprawozdaniu finansowym CSuB na 31 grudnia 2014 r. zostało ujęte z powyższego tytułu aktywo w wysokości ok. 1,4 mln EUR, gdyż zostało ono ustalone dla okresu, w odniesieniu do którego można dokonać wiarygodnych szacunków w zakresie możliwości osiągnięcia dochodu podatkowego.

W związku z wyceną wartości aktywów netto CCF FIZ dokonano w 2014 roku częściowego rozwiązania utworzonej w latach poprzednich rezerwy w kwocie 3 023 tys. zł. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczoney z tytułu różnic przejściowych w kwocie 3 298 tys. zł i rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 2 015 tys. zł. W roku 2014 dokonano rozwiązania rezerw z tytułu nabycia spółek A-MEA Informatik AG i ESAProjekt sp. z o.o. w kwocie 507 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto za 2014 rok wyniósł +2

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

247 tys. zł. Ogółem zmiany w podatku odroczonym spowodowały wzrost wyniku o 5 396 tys. zł.

W odniesieniu do spółek MKS Cracovia SSA i iMed24 S.A. mimo występowania straty podatkowej nie tworzono z tego tytułu aktywa na podatek odroczony ze względu na brak możliwości dokonania wiarygodnych szacunków co do możliwości osiągnięcia w najbliższych latach dochodu podatkowego.

3.23 Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

Długoterminowe	Rezerwy na kary umowne	Rezerwy na koszty spraw sądowych	Rezerwy na podatki	Rezerwy na koszty pozostałe	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2014 r.	-	-	-	-	-
Ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat:					
– utworzenie dodatkowych rezerw	-	-	-	-	-
- rezerwy wykorzystane w trakcie roku i przeniesione do krótkoterminowych	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2014 r.	-	-	-	-	-

Krótkoterminowe	Koszty dotyczące okresu bieżącego, które zostaną poniesione w przyszłości	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na nagrody pieniężne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2014 r.	3 655	13 614	4 728	16 618	54 685	93 300
Ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat:						
– utworzenie dodatkowych rezerw	10 410	23 776	14 060	16 273	98 033	162 552
- rezerwy wykorzystane w trakcie roku	(8 376)	(18 356)	(3 841)	(12 270)	(80 370)	(123 213)
Stan na 31 grudnia 2014 r.	5 689	19 034	14 947	20 621	72 348	132 639

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy. Koszty okresu bieżącego dotyczą głównie rezerw utworzonych na koszty z tytułu badania sprawozdań finansowych, kosztów archiwizacji i innych administracyjnych oraz rozliczeń z tytułu kart Visa. Rezerwy na koszty kontraktów dotyczą rozpoznania przewidywanych strat na kontraktach.

Struktura łącznej kwoty rezerw:

	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2013 r.
Długoterminowe	-	-
Krótkoterminowe	132 639	93 300

3.24 Przychody ze sprzedaży

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		
Przychody ze sprzedaży usług informatycznych	689 185	583 155
Przychody ze sprzedaży licencji i oprogramowania własnego	132 413	109 989
Wyroby gotowe	41 576	295
Przychody ze sprzedaży usług medycznych	2 469	3 336
Przychody z pozostałej sprzedaży	27 123	22 449
Razem	892 766	719 224
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego	45 080	64 733
Przychody ze sprzedaży licencji i oprogramowania obcego	51 979	84 107
Przychody z pozostałej sprzedaży (usługi obce, inne)	48 526	70 912
Razem	145 585	219 752
Ogółem przychody ze sprzedaży	1 038 351	938 976

3.25 Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów

I/1 Koszty wg rodzaju	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	54 380	64 495
Koszty świadczeń pracowniczych	490 632	478 314
Zmiana stanu produktów i produkcji w toku	83 973	(16 261)
Zużycie surowców i materiałów pomocniczych	21 289	17 739
Usługi obce	84 220	123 098
Podatki i opłaty	8 848	9 080
Pozostałe koszty	35 685	35 594
Koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu i dystrybucji oraz koszty ogólnego zarządu, w tym:	779 027	712 059
- koszt wytworzenia	589 302	539 974
- koszty sprzedaży	111 385	98 932
- koszty ogólne	75 519	72 083
- różnice kursowe od zobowiązań	2 821	1 070
I/2 Koszt sprzedanych towarów i materiałów	127 359	176 762
I/3 Koszty realizacji prac w ramach projektów unijnych	11 494	11 297
I/4 Łączne koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu, ogólnego zarządu, towarów i materiałów oraz realizacji prac w ramach projektów unijnych	917 880	900 118
II. Koszty świadczeń pracowniczych	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Koszty wynagrodzeń	415 881	405 892
Koszty ubezpieczeń społecznych	67 850	64 966
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	1 530	2 056
Szkolenia	1 634	1 333
Koszty BHP	885	503
Pozostałe	2 852	3 564
Razem	490 632	478 314

3.26 Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne i zyski	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Otrzymane odszkodowania komunikacyjne	33	53
Przedawnione zobowiązania	493	33
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	3 834	6 343
Otrzymane kary umowne	134	69
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	639	86
Zwrot podatku VAT	-	331
Dotacje	356	1 813
Inne	3 285	2 982
Razem	8 774	11 710

3.27 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne i straty	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Odpis aktualizujący wartość aktywów (utrata wartości)	6 240	191
Składki członkowskie	273	351
Darowizny	37	62
Strata ze zbycia i likwidacji aktywów trwałych	34	2 148
Odpis aktualizujący wartość należności	19 626	8 166
Odszkodowania	50	700
Inne	4 456	4 504
Razem	30 716	16 122

3.28 Koszty finansowe – netto

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Koszty odsetek, w tym:	(2 297)	(3 618)
- <i>odsetki od pożyczek i kredytów</i>	(2 255)	(3 734)
- <i>inne</i>	(42)	116
Zyski z odsetek od lokat	2 180	3 188
Zyski ze zbycia papierów wartościowych	-	-
Zyski/(straty) ze zbycia aktywów finansowych	353	1 530
Zyski/(straty) kursowe netto (nota 3.29)	(1 118)	285
Wycena wartości godziwej instrumentów finansowych i inwestycji	(4 625)	90
Inne, w tym:	548	841
- <i>odszkodowania i kary finansowe</i>	-	-
- <i>pozostałe</i>	548	841
Razem	(4 959)	2 316

3.29 Podatek dochodowy

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Podatek bieżący	29 077	15 642
Podatek odroczony	(5 396)	(2 172)
Razem	23 681	13 470

Podatek dochodowy od zysku brutto Grupy, przed opodatkowaniem, różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by stosując średnią ważoną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek:

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Zysk brutto skonsolidowany przed opodatkowaniem	92 576	36 724
<i>Podatek wyliczony stawką nominalną od zysku brutto</i>	<i>23 625</i>	<i>19 949</i>
Różnice pomiędzy zyskiem brutto a podstawą opodatkowania:		
- korekty konsolidacyjne	(41 255)	6 841
- wyłączenia strat spółek konsolidowanych	59 456	40 704
Suma zysków brutto jednostek konsolidowanych (nominalna podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym przy założeniu zgodności zysku bilansowego z podstawą opodatkowania)	110 777	84 269
Trwale i przejściowe różnice pomiędzy zyskiem brutto a rzeczywistą podstawą opodatkowania, w tym:		
- wykorzystanie uprzednio rozpoznanych strat podatkowych	(7 209)	(11 764)
- różnice pomiędzy podstawą opodatkowania podatkiem a zyskiem brutto	92 776	28 605
- dochód zwolniony z tytułu prowadzenia działalności w SSE	(64 477)	(38 160)
- dochód nie podlegający opodatkowaniu (płatnikami podatku są udziałowcy)	-	(2 129)
- inne - dochody zwolnione	-	-

Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	131 867	60 821
<i>Podatek wyliczony według stawki podatkowej w Grupie</i>	<i>29 077</i>	<i>15 642</i>
Wielkość efektywnej stawki podatkowej	26,25%	18,56%

Mającą zastosowanie stawka podatku wyniosła w 2014 roku 21,33% i wynikała z przeciętnych stawek podatkowych stosowanych w krajach spółek objętych konsolidacją. Mającą zastosowanie stawka podatku wyniosła w 2013 roku 23,67% i wynikała z przeciętnych stawek podatkowych stosowanych w krajach spółek objętych konsolidacją. Władze podatkowe kraju jednostki dominującej mogą przeprowadzić kontrolę ksiąg rachunkowych i rozliczeń podatkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku, w którym złożono deklaracje podatkowe i obciążyć Grupę dodatkowym wymiarem podatku wraz z karami i odsetkami. W opinii Zarządu jednostki dominującej nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań z tego tytułu.

3.30 Zyski (straty) kursowe – netto

Różnice kursowe powiększające (koszty)/przychody w rachunku zysków i strat uwzględnione zostały w następujących pozycjach:

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Przychody ze sprzedaży	4 730	1 559
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(2 821)	(1 070)
Koszty finansowe netto	(1 118)	285
Razem	791	774

3.31 Zysk na akcję

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Zysk netto za okres przypadający na akcjonariuszy Spółki	67 894	25 077
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. szt.)	8 108	8 051
Zysk na akcję zwykłą (w zł)	8,37	3,11
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. szt.)	8 115	8 125
Rozwodniony zysk na akcję zwykłą (w zł)	8,37	3,09

Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2014" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku, gdzie wagą jest ilość dni. Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2013" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku, gdzie wagą jest ilość dni.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2014" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości (równej 7 759) akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2014. Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2013" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości (równej 73 753) akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2013.

3.32 Transakcje z podmiotami powiązanymi

3.32.1. Przychody ze sprzedaży towarów i usług

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Przychody ze sprzedaży towarów:		
SolInteractive S.A.	26	2
	26	2
Przychody ze sprzedaży usług:		
SolInteractive S.A.	127	258
	127	258
	153	260

Cenę usług ustala się w zależności od rodzaju transakcji według jednej z trzech metod:

- 1) porównywalnej ceny rynkowej,
- 2) metody koszt plus (marża przy towarach 2-3%, przy usługach 5%)
- 3) marży od sprzedaży usług (marża w wysokości 10-40%)

3.32.2. Zakupy towarów i usług

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Zakupy towarów:		
SolInteractive S.A.	1 258	459
	1 258	459
Zakupy usług:		
SolInteractive S.A.		
<i>ujęte w kosztach wytworzenia</i>	2 325	1 200
<i>ujęte w pozostałych kosztach</i>	3 995	3 063
	6 320	4 263
	7 578	4 722

Cenę usług i towarów negocjuje się zwykle z podmiotami powiązanymi stosując jedną z wymienionych powyżej metod. W okresie objętym sprawozdaniem nie było żadnych istotnych transakcji z innymi niż wymienione powyżej podmiotami powiązanymi.

3.32.3. Salda rozrachunków na dzień bilansowy powstałe w wyniku sprzedaży/zakupu towarów/usług

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
Należności od podmiotów powiązanych:		
SolInteractive S.A.	116	47
	116	47
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych:		
SolInteractive S.A.	1 273	467
	1 273	467

3.32.4. Transakcje z podmiotami stowarzyszonymi i z podmiotami powiązanymi osobowo

	w tys. PLN
Zakupy od podmiotów powiązanych osobowo:	825
Sprzedaż do podmiotów powiązanych osobowo:	90
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty powiązane osobowo	15 611
Pożyczki i odsetki od pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym osobowo	11 053
 Zakupy od podmiotów stowarzyszonych:	 7 578
Sprzedaż do podmiotów stowarzyszonych:	153
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty stowarzyszone	142
Pożyczki i odsetki od pożyczek udzielonych podmiotom stowarzyszonym	4

Pozycja zawiera pożyczki w wysokości 4 257 tys. zł udzielone Przewodniczącej Rady Nadzorczej Comarch S.A. przez spółki Bonus Management sp. z o.o. SK-A i Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A. Do dnia publikacji sprawozdania pożyczki te zostały w całości spłacone.

3.33 Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących w 2014 i w 2013 roku

W 2014 roku wynagrodzenia członków zarządu Comarch S.A. wyniosły 14 956 543,95 zł. Jednostki zależne i stowarzyszone wypłaciły w 2014 roku członkom Zarządu Comarch S.A. wynagrodzenia w wysokości 2 010 815,46 zł. W 2013 roku wynagrodzenia członków zarządu Comarch S.A. wyniosły 15 615 953,11 zł. Jednostki zależne i stowarzyszone wypłaciły w 2013 roku członkom Zarządu Comarch S.A. wynagrodzenia w wysokości 4 435 487,91 zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

ROK 2013 (w zł.)

Zarząd Comarch S.A.

I.p.		Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	4 280 413,00	3 817 030,91	8 097 443,91
2	Piotr Piątosza	1 714 047,05	184 385,80	1 898 432,85
3	Paweł Prokop	865 639,54	7 523,80	873 163,34
4	Piotr Reichert	1 272 274,06	176 862,00	1 449 136,06
5	Zbigniew Rymarczyk	915 875,17	53 844,80	969 719,97
6	Konrad Tarański	550 163,28	188 316,80	738 480,08
7	Marcin Warwas	1 582 053,10	7 523,80	1 589 576,90
	Razem*	11 180 465,20	4 435 487,91	15 615 953,11

*) Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 26 czerwca 2013 r. podjęło uchwały w sprawie wyboru Zarządu Comarch S.A. (RB 14/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.): Janusz Filipiak - Prezes Zarządu, Piotr Piątosza – Wiceprezes Zarządu, Paweł Prokop – Wiceprezes Zarządu, Piotr Reichert – Wiceprezes Zarządu, Zbigniew Rymarczyk – Wiceprezes Zarządu, Konrad Tarański – Wiceprezes Zarządu, Marcin Warwas – Wiceprezes Zarządu.

Rada Nadzorcza Comarch S.A.

I.p.		Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	121 000,00	963 038,86	1 084 038,86
2	Maciej Brzeziński	30 000,00	0,00	30 000,00
3	Danuta Drobnia	30 000,00	0,00	30 000,00
4	Wojciech Kucharzyk	30 000,00	0,00	30 000,00
5	Anna Ławrynowicz	30 000,00	0,00	30 000,00
6	Anna Pruska	15 375,00	167 674,95	183 049,95
7	Tadeusz Syryjczyk	14 750,00	0,00	14 750,00
	Razem*	271 125,00	1 130 713,81	1 401 838,81

*) Do dnia 26 czerwca 2013 r. członkiem Rady Nadzorczej Comarch S.A. był Tadeusz Syryjczyk. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 26 czerwca 2013 r. podjęło uchwały w sprawie wyboru Rady Nadzorczej Comarch S.A. (RB 13/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.): Elżbieta Filipiak – Przewodnicząca Rady Nadzorczej, Maciej Brzeziński – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Danuta Drobnia – członek Rady Nadzorczej, Wojciech Kucharzyk – członek Rady Nadzorczej, Anna Ławrynowicz – członek Rady Nadzorczej, Anna Pruska – członek Rady Nadzorczej.

I.p.		Wyplacone z zysku netto Comarch S.A. w formie dywidendy
1	Janusz Filipiak	3 930 015 zł
2	Piotr Piątosza	25 268 zł
3	Paweł Prokop	49 500 zł
4	Piotr Reichert	9 104 zł
5	Zbigniew Rymarczyk	42 212 zł
6	Konrad Tarański	9 104 zł
7	Marcin Warwas	9 104 zł
8	Elżbieta Filipiak	1 269 000 zł

W pkt 3.14.3 a) niniejszego sprawozdania opisano program opcji menedżerskich i przedstawiono szczegóły dotyczące przyznania akcji w 2013 roku w ramach jego realizacji.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

ROK 2014 (w zł.)

Zarząd Comarch S.A.

I.p.		Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	6 995 696,15	1 138 872,36	8 134 568,51
2	Piotr Piątosza	693 754,95	232 412,20	926 167,15
3	Paweł Prokop	1 264 359,27	7 707,00	1 272 066,27
4	Piotr Reichert	407 907,92	226 418,90	634 326,82
5	Zbigniew Rymarczyk	1 287 984,04	104 259,80	1 392 243,84
6	Konrad Tarański	723 068,19	237 630,60	960 698,79
7	Marcin Warwas	1 572 957,97	63 514,60	1 636 472,57
	Razem	12 945 728,49	2 010 815,46	14 956 543,95

Rada Nadzorcza Comarch S.A.

I.p.		Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	170 000,00	1 007 085,97	1 177 085,97
2	Maciej Brzeziński	42 500,00	0,00	42 500,00
3	Robert Bednarski	30 000,00	0,00	30 000,00
4	Danuta Drobnik	42 500,00	0,00	42 500,00
5	Wojciech Kucharzyk	42 500,00	0,00	42 500,00
6	Anna Ławrynowicz	42 500,00	0,00	42 500,00
7	Anna Pruska	42 500,00	682 727,47	725 227,47
	Razem*	412 500,00	1 689 813,44	2 102 313,44

*) Na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, które odbyło się dnia 26 czerwca 2014 r., Pan Robert Bednarski został powołany na członka Rady Nadzorczej.

I.p.		Wyplacone z zysku netto Comarch S.A. w formie dywidendy
1	Janusz Filipiak	4 003 973 zł
2	Piotr Piątosza	31 430 zł
3	Paweł Prokop	55 662 zł
4	Piotr Reichert	15 266 zł
5	Zbigniew Rymarczyk	48 654 zł
6	Konrad Tarański	15 266 zł
7	Marcin Warwas	15 266 zł
8	Elżbieta Filipiak	1 269 000 zł

W pkt 3.15.3 b) niniejszego sprawozdania opisano program opcji menedżerskich i przedstawiono szczegóły dotyczące przyznania akcji w 2014 roku w ramach jego realizacji.

3.34 Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące

3.34.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A., na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Wg stanu na dzień sporządzenia raportu:

- Janusz Filipiak posiada 2 669 315 akcji Comarch S.A. (32,85% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 241 315 głosów na WZA Spółki (41,28%);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,41% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (27,98%).

3.34.2. Zmiany w stanie posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące Comarch S.A. w okresie od 2 marca 2015 r. do 27 kwietnia 2015 r.

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień opublikowania raportu kwartalnego za cztery kwartały 2014 roku, tj. 2 marca 2015 r. oraz w dniu 27 kwietnia 2015 roku, zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami.

Osoby zarządzające i nadzorujące	Funkcja	Stan na 27 kwietnia 2015 r.		Stan na 2 marca 2015 r.	
		Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	2 669 315	41,28	2 669 315	41,28
Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	846 000	27,98	846 000	27,98
Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu	20 953	0,14	20 953	0,14
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	37 108	0,49	37 108	0,49
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	10 177	0,07	10 177	0,07
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	32 436	0,21	32 436	0,21
Konrad Tarański*	Wiceprezes Zarządu	10 177	0,07	10 177	0,07
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	10 177	0,07	10 177	0,07
Ilość wyemitowanych akcji		8 125 590	100,00	8 125 590	100,00

3.35 Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

3.35.1. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W okresie 2014 roku dokonano częściowego rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2013 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 8 795 tys. zł oraz utworzenia na 31 grudnia 2014 r. aktywa z powyższego tytułu w kwocie 9 916 tys. zł (wpływ na wynik +1 121 tys. zł). W roku 2014 roku Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2013 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 4 932 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 7 033 tys. zł a także rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 674 tys. zł oraz utworzenia w kwocie 601 tys. zł. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2014 wyniósł +3 149 tys. zł.

3.35.2. Wycena różnic kursowych

Mniejszy niż w poprzednich okresach wpływ na przychody i wyniki Grupy Comarch w okresie 2014 roku miały zmiany kursu PLN wobec walut EUR i USD odnotowane w tym okresie. Różnice kursowe zrealizowane oraz wycena bilansowa różnic kursowych od należności i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2014 r. zwiększyły przychody i wynik operacyjny Grupy Comarch o 1 909 tys. zł, natomiast różnice kursowe z pozostałych tytułów zmniejszyły wynik Grupy Comarch o 1 118 tys. zł. Łączny wpływ różnic kursowych na wynik netto Grupy Comarch wyniósł +791 tys. zł.

3.35.3. Odpis z tytułu utraty wartości należności

W 2014 roku Grupa utworzyła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w wysokości 19 626 tys. zł. Jest to związane głównie z zakwalifikowaniem należności o wartości 13 491 tys. zł od jednego z kontrahentów działających na rynku rosyjskim jako należności wątpliwych, co pogorszyło wynik operacyjny Grupy Comarch w 2014 roku o 13 491 tys. zł.

3.36 Zdarzenia po dacie bilansu

3.36.1. Daty przekazywania raportów okresowych w 2015 roku

Raportem bieżącym nr 1/2015 z dnia 7 stycznia 2015 r. Zarząd Comarch S.A. określił następujące stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2015 roku:

- 1) IV kwartał 2014 w dniu 2.03.2015
- 2) I kwartał 2015 w dniu 15.05.2015
- 3) III kwartał 2015 w dniu 16.11.2015
- 4) Skonsolidowany raport półroczny zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za I półrocze 2015 roku w dniu 28.08.2015
- 5) Raport roczny za 2014 rok w dniu 30.04.2015
- 6) Skonsolidowany raport roczny za 2014 rok w dniu 30.04.2015

3.36.2. Transakcja sprzedaży akcji Comarch SA

W dniu 23 grudnia 2014 roku jedna z osób zarządzających Comarch S.A. sprzedała 30 akcji zwykłych na okaziciela spółki Comarch S.A. po cenie jednostkowej 110,10 zł za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 3 303,00 zł. Informację sporządzono 12 stycznia 2015 roku w Krakowie. Więcej informacji Spółka podała w raporcie bieżącym nr RB-2-2015 z dnia 12 stycznia 2015 roku.

3.36.3. Transakcja kupna akcji Comarch SA

W dniu 25 lipca 2014 roku jedna z osób zarządzających Comarch S.A. kupiła 187 akcji zwykłych na okaziciela spółki Comarch S.A. po cenie jednostkowej 78 zł za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 14 586,00 zł. Informację sporządzono 12 stycznia 2015 roku w Krakowie. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr RB-3-2015 z dnia 13 stycznia 2015 r.

3.36.4. Pozew z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

W związku z realizacją umowy z dnia 29 kwietnia 2013 roku ("Umowa") Zarząd Comarch S.A. otrzymał w dniu 14 stycznia 2015 r. z Sądu Okręgowego w Warszawie III Wydział Cywilny pozew w sprawie z powództwa ARiMR przeciwko Comarch S.A. o zapłatę kwoty 34 493 717,28 zł tytułem naliczonych przez ARiMR kar umownych. Comarch S.A., zgodnie z zarządzeniem sądu, złożył odpowiedź na pozew w terminie 60 dni od dnia jego otrzymania. Jednocześnie Zarząd Comarch S.A. podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko, że naliczenie kar umownych dochodzonych pozwem nie znajduje uzasadnienia, ani oparcia w postanowieniach zawartej Umowy. Comarch S.A. informuje również, że pomimo sporu dotyczącego naliczonych kar umownych, Umowa jest realizowana, na bieżąco, zgodnie z wymaganiami SLA. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr RB-4-2015 z dnia 15 stycznia 2015 r.

3.36.5. Aneks do umowy z konsorcjum firm Łęgprzem sp. z o.o., ZSK sp. z o.o., Graphbud sp. z o.o. na realizację V etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie

W dniu 16 stycznia 2015 roku został podpisany aneks do umowy zawartej z konsorcjum firm Łęgprzem sp. z o.o., ZSK sp. z o.o., Graphbud sp. z o.o. („Konsorcjum”) na realizację V etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej. W jego rezultacie wartość umowy wzrosła z 62 268 000 zł do 62 884 213,23 zł, w związku z rozszerzeniem zakresu prac świadczonych przez Konsorcjum (raport bieżący nr 5-2015 z 16 stycznia 2015 r.).

W dniu 30 marca 2015 roku został podpisany kolejny aneks do ww. umowy. W jego rezultacie wartość umowy wzrosła z 62 884 213,23 zł do 64 249 400 zł, w związku z kolejnym rozszerzeniem zakresu prac świadczonych przez Konsorcjum. Więcej informacji Spółka podała w raporcie bieżącym nr 9-2015 z dnia 30 marca 2015 r.

3.36.6. Realizacja programu opcji menedżerskich

Działając w wykonaniu Uchwały Nr 36 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla członków Zarządu Comarch S.A. zarządzających Spółką oraz Grupą Kapitałową, dnia 16 lutego 2015 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę nr 1/02/2015 w sprawie realizacji programu opcyjnego za 2014 rok w drodze emisji 7 759 akcji zwykłych na okaziciela serii L1 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki. Akcje zostaną przyznane osobom uprawnionym zgodnie z założeniami programu opcji menedżerskich dla członków Zarządu Comarch S.A. zarządzających Spółką oraz Grupą Kapitałową uchwalonego Uchwałą Nr 36 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 26 czerwca 2013 r. (RB-6-2015 z dnia 16 lutego 2015 r.)

Zarząd Comarch S.A., działając na podstawie art. 430-433, 444, 446 i 447 k.s.h. oraz art. 9 ust. 3-7 Statutu Spółki, w wykonaniu Uchwały Nr 36 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 26 czerwca 2013 r. podjął uchwałę nr 1 z dnia 16 marca 2015 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 7 759 akcji zwykłych na okaziciela serii L1 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki oraz w sprawie zmiany Statutu Spółki w tym zakresie. O szczegółach spółka informowała w raporcie bieżącym nr 8-2015 z dnia 16.03.2015 roku.

3.36.7. Transakcja kupna akcji Comarch SA

W dniu 20 stycznia 2015 roku jedna z osób zarządzających Comarch S.A. kupiła 30 akcji zwykłych na okaziciela spółki Comarch S.A. po cenie jednostkowej 104,10 zł za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 3 123,00 zł. Więcej informacji Spółka podała w raporcie bieżącym nr RB-7-2015 z dnia 2 marca 2015 roku.

3.36.8. Rezygnacja osób zarządzających

W dniu 8 kwietnia 2015 r.:

- 1) Pan Piotr Piątosza, szef sektora telekomunikacyjnego, złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Comarch SA, ze skutkiem na dzień 30 kwietnia 2015 r., bez podania przyczyny,
- 2) Pan Piotr Reichert, szef sektora finanse, bankowość i ubezpieczenia złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Comarch SA, ze skutkiem na dzień 30 kwietnia 2015 r., bez podania przyczyny.

Obowiązki szefa sektora telekomunikacyjnego przejmie Pan Marcin Dąbrowski, wieloletni członek kadry menadżerskiej sektora telekomunikacyjnego. Obowiązki szefa sektora finanse, bankowość i ubezpieczenia przejmie Pan Andrzej Przewięźlikowski, wieloletni członek kadry menadżerskiej sektora handel i usługi. Spółka informowała o tym raporcie bieżącym nr RB-10-2015 z dnia 9 kwietnia 2015 roku.

3.36.9. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Spółka Comarch S.A. zawarła w okresie od 1 stycznia 2015 roku do dnia 27 kwietnia 2015 roku kontrakty terminowe na sprzedaż 500 tys. EUR, 3 500 tys. USD oraz 500 tys. GBP, a także na zakup 1 000 tys. EUR w ramach transakcji zamykających. Wartość netto kontraktów terminowych nierozliczonych na dzień 27 kwietnia 2015 roku wynosi 9 350 tys. EUR, 9 000 tys. USD, 1 050 tys. CAD oraz 3 400 GBP. Na dzień 27 kwietnia 2015 roku wycena otwartych kontraktów terminowych wyniosła 741 tys. zł. Kontrakty zapadają w terminie do 24 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez Comarch S.A. kontraktami, w których wynagrodzenie ustalone jest w walutach obcych oraz w celu zabezpieczenia przepływów z tytułu uruchamianego w złotych polskich kredytu inwestycyjnego udzielonego w EUR.

3.37 Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych oraz pozostaje w sprawach spornych, nie objętych postępowaniami sądowymi, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 74 693 tys. zł, z czego część jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2014 r. (12 027 tys. zł), w tym kwota utworzonych w roku 2014 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 9 505 tys. zł. Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie radców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi oraz sprawami spornymi, nie objętych postępowaniami sądowymi.

3.38 Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie bezpiecznej struktury zadłużenia Grupy oraz dotrzymanie wskaźników zadłużenia wynikających z umów kredytowych zawartych przez Grupę. Grupa posiada możliwość zarządzania strukturą kapitałową w zależności od zmian warunków ekonomicznych poprzez np. zaciągnięcie lub spłatę kredytów, emisję nowych akcji, wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. W 2014 roku Grupa nie dokonywała zmian w celach i polityce zarządzania kapitałem.

Grupa dokonuje kwartalnego monitoringu stanu kapitałów analizując głównie wskaźnik wypłacalności, który jest obliczany jako iloraz wartości kapitału własnego i wartości aktywów ogółem.

31 grudnia 2014 r. 31 grudnia 2013 r.

Kapitał własny	700 693	637 711
Aktywa ogółem	1 216 555	1 142 301
 Wskaźnik wypłacalności	 57,60%	 55,83%

W trakcie roku 2014 wskaźnik wypłacalności uległ nieznacznemu zwiększeniu, głównie w wyniku wzrostu kapitału własnego. Utrzymywany jest on na bardzo bezpiecznym poziomie, zapewniającym Grupie potencjalną możliwość znacznego zwiększenia zadłużenia (pozyskania finansowania zewnętrznego) w przypadku wystąpienia takiej potrzeby.

W trakcie roku 2014 zostały dotrzymane wszystkie kowenanty wynikające z umów kredytowych zawartych przez spółki Grupy. Zarząd Spółki dominującej nie widzi ryzyka ich niedotrzymania w przyszłości.

27.04.2015 r.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU

IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO/FUNKCJA	PODPIS
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	
Piotr Piątosa	Wiceprezes Zarządu	
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO/FUNKCJA	PODPIS
Maria Smolińska	Główny Księgowy	